

MŰFIZETÉS

HELYBEN:

Egy évre ..... 24 korona.
Egy órára ..... 2 korona.

VIDEKEN:

Egy évre ..... 28 korona.
Egy órára ..... 2 k. 40 f.

MÉRLETÉSEK:

6-hatásos petit sor egyszer 20 fillér.
minden következőnél 16 fillér.

Nyomórészt 40 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és csanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.

József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1901.

FELELŐS SZERKESZTŐ:
Stauber József.

Szerda, június 19.

Mai számunk főbb közleményei:

Vexeróikk: Kákán csomó.
A képviselőház ülése.
A király a német-cseh béke érdekében.
Hadügyminiszter és tábornagy.
Kalandorok a nagypolitikában.
A cárnéknak leánya született.
Mi történik Transzvámban?
Csalás színházjegyekkel.
Rablás egy községi pénztárnál.
Vörös szerelmi dráma egy szállodában.
A színházi helyárok és a színházi-bizottság.
A versíró főkapitány.
A tutajosok büne.
Tárca: Az öreg Orémusz János. Irta: Platz Bonifác dr.
Csarnok: Szerelmi vallomás. Irta: Zágory E. H. Fordította: Ritt Gyula.

Kákán csomó.

Budapest, június 18.

Abba a reformakcióba, a melyben most teszi meg az első lépést a parlament, Széll Kálmán miniszterelnök javaslatai révén, már a tegnapi első tárgyalási napon olyan disszonáns hangok vegyültek bele, hogy lehetetlen azok felett szóltanul elszuhanni.

A függetlenségi párt szónokai súlyos gravameneket olvastak ki a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló javaslatból. Barta Odón, a ki szereti a tulzásokot, mindjárt jogfosztásról, a polgárok szabadságainak, jogainak elkobzásáról beszélt. Hát ezek s az ilyen kraftausdrukkok hatnak bizonyos mértékig a közjogi ellenzék egyes

tagjaira, no meg a választókra, de egyáltalán nem borzalmasok a komoly, objektív elemekre, a minők az ellenzéken is bőséges számban vannak ma már.

Széll Kálmán Barta támadásának érveit nagy szónoki ügyességgel cáfolgatta és sikerrel mutatta ki a javaslata ellen felhozott nem egy állítás tulzásait. A legnagyobb indignációval utasította vissza azon föltevést, hogy ő a magyar alkotmányosságban fölgyjött kincseket eltékoználni, a magyar nemzet kincses házáat kifosztani akarná.

Megütközéssel kérdezte ő, hogyan és mikép kerülhetne jogfosztás az ő javaslatai közé, a melyeket annyi tanulmányozással és fáradsággal hoz létre? Nem is kerültek egyszer sem és azokba beleolvasni is csak erőszakosan lehet. Es a felvilágosítások csakugyan megnyugtatólag hatottak minden irányban.

De hát érthető az ellenzék fölneszeleése. A municipalismus rajongó hivei immár jól látják, hogy a közigazgatási reform láncszemei ezek az újabb javaslatok s az azokban rejltő ujtásokat fátyolos szemmel nézik, nehogy a tiszta képek őket is elragadják.

Meg vagyunk győződve arról, hogy a tulzásokot, a szörnyűködés hangjait a vármegyei pénztárak és számvevőségek megszüntetéséről szóló javaslat tárgyalásánál is hallani fogjuk. És ámbár elismerjük, hogy különösen ez a javaslat oly mélyre ható, hogy a municipalismus csontjág hat és nem is csodálkozunk a bekö-

vetkezendő feljajdulás felett. Dehát itt nincs kitérés vagy megalkuvás. Ez a javaslat, ha meglepetésként is hatott, mégis úgy szólván benne volt a közkiváncsolásban. Az a javaslat talán nem fog teteszeni egyes tisztviselőknek, de ha megszavaztatnók a nagy közönséget, az ország lakosságát, bizonyosra vesszük, hogy annak többsége örömmel fogadja azt. Nem akarunk most belemenni e javaslat méltatásába, mert messze vezetne, de egy észrevételt mégis teszünk. Ugy hiszszük, hogy a midőn az adóhivatalok veszik át majd a vármegyei pénzek kezelését, a közönség bizalma csak növekedni fog nem csak a pénzkezelés, hanem maga a vármegyei intézmény iránt is. Mert legyünk őszinték. A tiszteletre méltó kivételektől eltekintve annak okát, hogy a vármegyéknél oly sűrűn fordultak és fordulnak elő pénzkezelési visszaélések: a tiszta kezű, jellemes felebbvalók gavallérosságában az ellenőrzés lázaságában és jó részben a hagyományos nemtörődöm-ségbe kell látnunk. Ezek a visszaélések a jövőben ha nem szűnnek is meg teljesen, de elenyésző csekély számot fognak kitenni.

A mi pedig a fent jelzett hangokat illeti, legyünk eleve elkészülve arra, hogy azokat még igen sűrűn fogjuk hallani a jövő országgyűlési kampányban, a mely a közigazgatási reform jegyében fog megindulni. De ez senkit se riasszon el. — Hozzá lehetünk mi már szokva ahhoz s szolgáljon vigaszul az, hogy ez a skála, a mely tegnap megindult már igen ke-

TÁRCA.

Az öreg Orémusz János.

Irta: Platz Bonifác dr.

Ötven évvel ezelőtt az uraság az ötös fogatnál kezdődött. Akire az öt lónak gyeplőszárát bízták, aki az öt gyeplőszárát hajtás közben ügyesen tudta ujjai közt válogatni: az a kocsisnép arisztokratái közé tartozott. De senki a veszprémi Bakony közepén különb nem volt az öreg Orémusz Jánosnál. Furcsa név biz ez. Azonban familiája kétszáz év óta áll a zirci apátság szolgálatában s nevét bizonyára onnan vette, hogy valamelyik gyerek őse nagyon szeretett paposat játszani és sokszor elénekelte a misebéli oremus-t. Bármint van, jó kocsisvér! Soha eddig másutt nem ült Orémusz, mint paradés bakon. Az egyik próbaképen a zirci apátnak huzárja lett. Azonban csak két hónapig hordozta az ezüstsinóros kék libériát, a kocsagforgós kucsmát s a nyusztprémes dolmányt. Azt mondta, hogy ő csak lovaihoz kívánczol az istállóba. De hát nem erről van szó. Hanem az öreg Orémusz Jánosról, aki ötven évig hajtotta az apátság egyik paradés négyes fogatát.

Nem tudom, megvan-e még valahol az a tisztesség, melyet úgy hívnak, hogy „kocsisbíró”. Mert az öreg Orémusz János az volt. Nem

mintha biráskodott volna; hanem ez a tisztesség az jelentette, hogy az ő vidékén ő volt az elismert legnagyobb kocsis-aurtoritás. Amivel az járt, hogy bárhová befordult, uri kastélyba vagy korcsmába, az ott levő kocsisnép azonnal szolgálatára állott; lovait kifogta, ledörzsölte s az istállóban ellátta. Ilyen tisztességben állott az öreg Orémusz János. De meg is érdemelte.

Sokszor hallottam már, hogy a ló meg a kutya megérti gazdája beszédét. De sohasem hittem el. Ha az öreg Orémusz Jánosra gondolkodok könnyebben elhiszem. Holmi legyező- és zsebkendő-nyelvről is hallottam már. En csak annyit tudok, hogy az öreg Orémusz János megteremtette a gyeplőszár-nyelvet és lovai azt megértették. Bármekkora hajtásban voltak lovai, ha városban vagy falun mentek keresztül, mindig nagyon nyalkán jártak s mint mondani szokás, táncoltak. Kérdem az öregtől egyszer, hogyan van, hogy lovai mindig táncolnak, ha az országutról a házak közé kerülnek? Azt válaszolta: mert megértik a szót. Hiszen nem is szól hozzájuk? Nem ám! Hanem orgonálok! Hát ez mit jelent? Azt, ha hüvelyk-ujjammal nyomom a gyeplőt, tudják már, hogy vigyázni kell. Ha mutató ujjammal nyomom meg, akkor nyalkán kell járni; ha a középső ujjammal, akkor táncolni kell.

A bakon mindig mozdulatlan nyugalommal ült. Lovain, meg az országuton kívül

semmit sem látott. De itt meglátott mindent. A legkisebb kavicsot, gödröt elkerülték lovai. Az ostor inkább csak cégér volt kocsiján. Kézbe csak akkor vette, ha büntetni kellett. Ami két esetben következett be. Ha a ló megbottlott, vagy megijedt. Érdekes volt látni azt a lovat, mely vétségbe esett. Ugy tetszik, tudta bűnét; mert azonnal abba a rövid szokásba, ugrálásba vágott át, mely az ijedt lónak szokása. Az öreg Orémusz János először megdorgálta szóval a vétkest s azután a legelső kapaszkodónál erőteret vágott a ló oldalára. De azért a rendes tempóból egynek sem volt szabad kizökkennie.

A lovakkal különben határtalan szelidséggel bánt. Dédelgette őket, kedveskedett nekik, beszélgetett velük, mintha minden szavát megértenék. Az öreg egyébként azt állította, hogy lovai megértik. Annyi bizonyos, hogyha lépését hallották, már valamennyi röhögött az istállóban. Legkedvesebb lova volt a Lotri. Egy gyönyörű herélt szürke, a cin eri fajtából; 17 markos nagyfejű, gyorslábú és fáradhatatlan. Ezt az ostorhegyest becézgette, mint a kis gyermeket. Ez értette meg legjobban a szavát. Csak egyben nem engedelmeskedett neki. Lehetetlen volt a kovácsnál megpatkolni; ellenben az istállóajtóban olyan szelid volt, mint a kezes barány.

Az öreg Orémusz János nevezetes volt nagy hajtásairól. Egyre különösen emlékszem.

vés fokkal emelkedhetik, és ha sokszor éneklük, nevetségessé fog válni.

A nevetségesség pedig tudvalevőleg öl.

Saturnus.

POLITIKAI HIREK.

A szorgalmas képviselők. A képviselőház egyik legközelebbi ülésén, — mint Budapestről táviratozák — több képviselő oly értelmű indítványt fog tenni, hogy a Háznak a szünet előtt tartandó ülésein az üléseket egy órával hosszabbítsák meg, hogy ily módon még a szünet előtt végezhesseken mindazokkal a törvényjavaslatokkal, melyek szőnyegen forognak, s melyeknek elintézése csak a szeptemberi, tehát a szünet utáni üléseken volna lehetséges. A képviselők körében ez az indítvány még a holnap nap folyamán részletes megbeszélés tárgyát fogja képezni.

A képviselőház ülése.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 18.

Abban csakugyan igaza volt Barta Ödönnek, hogy a közigazgatás egyszerűsítéséről szóló javaslat tárgyalása csendes részvétlenség mellett folyik. Alig van néhány képviselő a Házban, azok is inkább a folyosón tanyáznak és hallgatják az immár újból teljesen jó kedvre derült Besseney anekdotáit. Aztán csupán egy dolog iránt érdeklődik mindenki, meddig kell még itt örködni a haza felett. A bizottságok tagjait, különösen Pulszkyt erősen faggatják, mi lesz?

— Készen vagytok-e már a javaslatokkal? — kérdezték.

— Még nem, de holnapig biztosan! — felel Pulszky — s ez aztán általános megnyugvást kelt.

Benn pedig Benyovszky Sándor gróf megkezdí beszédét, a melyet tegnaptól mára halasztott az idő rövidsége miatt. A jó öreg azonban látja, hogy üres ház tátong reá és 10 perc alatt leül.

— No ezt tegnap is elmondhatta volna! — szól Dániel Gábor, a tegnapi elnök.

Aztán Szalay Károly, majd Holló Lajos beszél hosszasan és unalmasan.

— Nem érdemes már ilyenkor beszélni! Részletes tudósításunk itt következik:

Elnök: Percel Dezső.

A kormány részéről jelen vannak: Széll Kálmán miniszterelnök, Darányi Ignác, Plósz Sándor miniszterek.

A közigazgatás egyszerűsítése.

Benyovszky Sándor gróf általában örömmel üdvözli a javaslatot, a mely sok tekintetben üdvös intézkedéseket tartalmaz. De egyes szakaszok ellen neki is aggályai vannak. Reméli azonban, hogy a részletes tárgyalásnál azokon javítani fognak. Addig is, általánosságban elfogadja a javaslatot. (Helyeslés.)

Szalay Károly nem vonja kétségbe Széll min. elnök jóhiszeműségét de azért teljesen egyetért azokra az agályokra nézve, a miket Barta felsorolt tegnap. A büntető parancs a polgárságot mindenestre sújtani fogja és számos esetben visszaélésekre, igazságtalanságokra fog vezetni. Széll min. elnök védi a centralizációt, a függetlenségi párt pedig az önkormányzatot.

Ez a lényeges különbség a két párt felfogása között, 33 év óta mindig arra törekedtek a kormányok, hogy a központi hatalmat erősítsék és növeljék, ez a főbaja éppen a mi közigazgatásunknak. Határozati javaslatot nyújt be az iránt, hogy a jelen javaslat utasították vissza újabb megfontolás végett az igazságügyi bizottsághoz. A javaslatot még általában sem fogadják el. (Polónyi helyesel.)

Holló Lajos mindenekelőtt felsorolja a javaslat amaz intézkedéseit, a melyeket helyesel, így a posta útján való kézbesítést, a postatakarékpénztárak igénybe vételét. A mi a miniszteri felülvizsgálatot illeti, az nem új dolog, eddig is meg volt a minisztereknek az a joga, hogy egyes ítéleteket megsemmisíthettek. Nem helyesli azonban, hogy bizonyos esetekben a másodszori felelőzésnek helyt nem adnak. Ha két egyforma ítéletnél ugyanaz a referens működött közre, akkor mindenestre meg kell engedni az újabb felelőzést. A rendőri büntető parancs előnyeit problematikusnak mondja, a melyet nem nyíht még az a módosítás sem, hogy a kézbesítésnél a felet a tárgyalás kérésére figyelmeztetik.

Nagy baj az, hogy csak egész sereg miniszteri rendelettel lehet végrehajtani a javaslatot. Nem miniszteri rendeletekkel kell megcsinálni a közigazgatási reformot, hanem alapos törvényjavaslatokkal. Minden eddigi közigazgatási javaslatról azt mondták, hogy javulást fog előidézni. Aztán csalódtak. Azt hiszi, ez lesz ennek a javaslatnak a sorsa is, t. i. a csalódás.

Polónyi: A rendőri parancsot ki kell hagyni!

Holló: Az is igen nagy baj, hogy minden a jegyzők nem bírják, nem győzik a munkát, holott 14 millió polgár érdeke fűződik hozzájuk.

Nem ilyen közigazgatási toldásokra, foltzásokra van szükség. Azoktól a gyakorlati férfaktól, akik mostanában a miniszteriumba kerültek, egészen más közigazgatási művet vár. Biztosítani kell a vármegyei emberek ekizenciáját, egész emberré kell őket tenni, nyugdíjaikat rendezni, a szolgálati pragmatikát megteremteni kell, hogy függetlenek legyenek lefelé és felfelé, de védeni is kell őket minden irányban.

Ha mindez meg lesz, akkor beszélhetünk majd a kinevezési rendszerről. Reményli, hogy kívánságai teljesedni fognak. Addig is általánosságban elfogadja a javaslatot. (Helyeslés.)

Elnök az ülést felfüggeszti.

Szünet után

Visontai Soma: T. Ház!

Polónyi: Nincs miniszter? (Széll belép.)

Visontai: Ez a javaslat csak pillanatnyi szükségnek az eredménye. Elismeri, hogy sok helyes intézkedés van benne. Örömmel konstatalja például, hogy az igazolási eljárást szabályozták, de igen, sok agályja is van. Egész csomó felhatalmazást kér ebben a kis, rövid javaslatban a miniszterelnök. Hány rendelet kél majd ennek a nyomában?

Elismeri, hogy egy nagy reform küszöbén vagyunk s a jelen javaslat egyik lépcsőjét képezi annak, de ez az első lépés is már hepehupás. Óvatosságra int. A polgárok szabadságának rovására még az adminisztráció bajait sem szabad orvosolni. A rendőri bíráskodás tekintetében feltétlenül kívánja a szóbeliséget. A javaslatot azonban, miután mégis haladást jelent, az általános tárgyalás alapjául elfogadja.

Polónyi Géza a javaslatnak csupán azon részével foglalkozik, amely a *büntető-parancsról* szól s a melyet feltétlenül kihagyandónak tart. A törvényjavaslat e részét azért nem tartja életrevalónak és megengedhetőnek, mert előreláthatólag visszaélésekre fog vezetni.

Az elnök ezek után a vita folytatását a következő ülésre halasztotta.

Holnap folytatják a törvényjavaslat tárgyalását, s azután mentelmi ügyeket tárgyalnak.

TÁVIRATOK.

Kína.

London, június 18. A Reuter-ügynökség jelenti Pekingből 13-iki kelettel: A kartérisés összegére és annak 4 százalék mellett való törlesztésére nézve a hatalmasságok már majdnem megegyeztek. Csak Japán támaszt még nehézségeket, a mennyiben azt mondja, hogy 5 százalékon alul nem kölcsönözhet pénzt. A követek legnagyobb része azt óhajtja, hogy a kérdést kielégítő módon rendezzék. Azt hiszik, hogy Japán különös figyelmet érdemel. Való-

Ma elvitt egy urat Zircről Lepsénybe; ez ötven kilométer; ugyanazon nap fölment Balaton-Füredre; ez negyven kilométer; másnap elbajtatott Badacsonyba, ami szintén 40-45 kilométer. Harmadnap en-em visszavitt Zircre, ami 80 kilométer. S mikor beértünk Zircre, lovai ugy táncoltak, mintha most indultak volna utnak; s mikor az apátság előtt megálltunk visszaneztek, mintha azt mondták volna: hát nincsen több?!

Az öreg Orémusz János kezében a ló soha el nem fáradt. Járása mindig egyenletes és öntudatos volt. Miként a kocsis, ugy a ló sem figyelt egyébire, mint dolgára. A gyepő kezében mindig biztosan állott; éjjel-nappal, jó vagy rossz időben nyugodtan ülhetett, elhatott az, akit vitt. E megbízhatóságában támogatta a kocsisnak legszükségesebb, de legritkább erénye, a föltétlen józanság. Megivott ha kinálták egy-két pohár bort; többet soha. S a fő, hogy soha sem kért semmit: büszkeségében szemérmes volt ez a középtermű, jóarcu öreg, kinek jószágos arcához a kiborotvált Kossuth-szakál nagyon jól illett. Azután lovai ugy jártak, ahogyan a kocsiban ülő ur parancsolta. Percre lehetett indulni s percre érkezni. Ha a lovak erejét fölülmulta a kíváncsóság, tiszteletteljesen megmondotta. Ami azonban nagyon ritkán történt. A legszebb hajítások egyike, melyekre emlékszem, az volt, mikor 60 perc alatt vitt Zircről Hajmáskérre, ami huszonhét kilométernyi út. És lovai ilyenkor meg sem habosodtak. Ebben állott az ő hajtó művészete. Nagyon ré-

gen volt, harminc évvel ezelőtt, vendégeket hozott Balaton-Füredről Zircre. Kettő közülök most is él: Klinger István dr. egyetemi tanár és Sajóssy Alajos, egri főgymnáziumi nyugalmazott egyetemi rajztanár. Veszprémen átvezett az ut s itt éppen hetivásár volt. A fürdő ut a szűk megyeház-utcán visz keresztül, mely tele volt száz vásáros, gabonás szekérrel. Városban nagy trapban kell hajtani és nyalkán. Ez a regula, a vendégek ijedtek a kocsis tömekegben; de Orémusz János lovai mint a fecskemadár, ugy surrantak a kocsis-táboron keresztül. Főlölsleges volt az ijedelem; nem esett kár semmiben. A hetvenes évek elején még nem volt készen a magyar nyugoti vasut. Kocsin jártak Veszprémből Székesfehérvárra. Történt, hogy József főherceg az előbbi városban katonaszemlén volt s ezután Fejérvárra akart menni. De egész Veszprémben nem volt kapható négyes fogat. A főispán, Fiáth Ferenc báró Zircről rekrivált egyet. Hát ki egyéb menjen, mint az öreg Orémusz János? Meghivatta a jószág-kormányzó s így szól hozzá: János, holnap nagy munka lesz. József főherceget kell vinned Veszprémből Fejérvárra. Ma este beballagsz s a püspökvárban megkérdezed, hogy reggel mikor állj elő. Becsületet valljak veled. — Igenis csókolom a kezét. (Csak azt tessék megengedni, hogy addig menjek a zabba, a meddig akarok. — Ezt az engedelmet megkaptam. Ez esetet ő maga így mondotta el nekem:

„Megyek át a majorba; már a kapuban

hallottam a szürkéék röhögését. Mondtam nekik: No szürkéék, majd holnap mulassatok! Megfürösztöttem őket; eléjük adtam dupla porció zabot. Megették; de már alig fértek a bőrukbe. Nagyon a lábukba szállt a zab; pedig a négy szürke együttvéve kített nyolcvan esztendőt. Lassan bekocogtam Veszprémbe s ott reggel nyolc órára rendeltek a püspökvár elé. Jól elláttam a szürkéeket; de zab már nem fért beléjük; csak kapkodtak benne. Nyolc óra felé előálltam; pont nyolcórakor két katonatiszt ült a kocsiba. Magyarul beszélgettek. Azt mondták, az egyik József főherceg volt. Ez azt parancsolta, hogy jól hajtsak. Gondoltam magamban, a szürkéék is ezt várják. Leereszkedünk a püspökvárból, azután fölkapaszkodunk az országútra; hát látom, hogy négy lovas megye-huszár jár mellettünk. Kieresztem a sudarat, megérintém a Lotri nyakát, s azt mondom: menjünk! Nem jártunk eléggé. Kieresztem a sudarat még egyszer s a fölén intem meg. Megrázza a fejét; nem tetszik neki! De azután a négy szürke neki fekszik, mint az agár. A megye-huszárok egyenkint maradoztak el. Csak ezt akartam! Most már mehetünk nyugodtan! Pont tizenegykor a megyeház bolthajtása alá álltam be. Azt mondta a főherceg: „Kocsis, jól hajtottál!” — A távolság 52 — 54 kilométer.

Amilyen tisztességtudó volt az öreg Orémusz János, ép oly büszke volt kocsis nevére. Késő ősszel szortirozták véglegesen eladásra az őt esztendő, de már egészen betanított csikó-

színiüggyel úgy fogják kárpótolni Japánt, hogy több adóssági kötvényt adnak neki. Rockhill amerikai követ kijelenti, hogy beleegyeznek a vámtarifának 5 százalékkal való emelésébe, de csak azzal a kikötéssel, hogy Kína beleegyeznie a Jangce és Peiho folyók medrének kiszélesítésébe és bizonyos vámkedvezményeket nyújt a kotróhajóknak. A követek bizonyosra veszik, hogy az idegen csapatok a követségi őrségek kivételével augusztus vége előtt mind elhagyják Pekinget. A németek holnap kivonulnak a téli palotából, a melyet az udvar számára jó karba helyeznek.

A király

a német-cseh béke érdekében.

(Köszönet a prágai fogadtatásért.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 18.

A király prágai útja és az ez alkalommal elhangzott beszédek igazolják azt a véleményt, hogy a király útjának egyesegyedül csak az volt a célja, hogy a német és cseh kebleket a békére fogékonyakká tegye és személyes közbenjárásával a béke útját egyengesse.

Jól tudjuk ugyan, hogy ez nagyon nehéz dolog, s rendkívül kétségesnek tartjuk az eredményt.

A csehek és németek közt áthidalhatatlan ellentétek vannak, hogy egyebet említsünk, itt vannak a nyelvrendeletek. Miben a kérdésben egyik sem fog a másik kedvéért kencessiókat tenni, pedig a békét anyelvrendeletek miatt folyó ellenségeskedések megszüntetése nélkül nem lehet megteremteni.

Melyik nyelv legyen hát az uralkodó Csehországban, e kérdés tisztázása és rendbehozása a közel jövő feladata. Lehet-e a német nyelvnek biztosítani a hegemoniát, anélkül, hogy a csehek nemzeti büszkeség föl ne lobogjon s vissza ne utasítsa a németek békejobbját? A mostani körülmények között semmi esetre sem. Emlékezzünk csak arra, hogy királyunk a prágai ünnepségek alkalmával mily egyforma mértékkel mért a németeknek is, meg a cseheknek is. Egy rövid kis beszédben is többször változtatta a nyelvet, hol csehül, hol németül beszélt. Ennek is valamit, amannak is. Ez az apróság jellemzi a két nép közötti viszonyt. Milyen fordulás lett volna, ha királyunk csak németül, vagy csak csehül beszélt volna! De lehet-e ezt

kat. A fő-jószágkormányzó, saját kocsisa beteg lévén, az öreg Orémusz Jánossal ment le az osztályozáshoz Előszálásra. Páronként vezették elő s fogták be az új csikókat a lovászok. Legutoljára két gyönyörű mokány, rövid, zömök testű, 16 markos, nagyon sötét pejt maradt. A főkormányzó azt rendelte, hogy ezt a kettőt az öreg Orémusz János hajtja. A ménes-mester, a ki vagy husznöt évvel fiatalabb volt Orémusznál, ezt pár szóval oktatja, hogy miképpen bánják ezzel a két csikóval. Orémusz János végig méri tetőtől talpig a ménes-mestert s ezt mondja: az ur még a világon se volt, mikor én már az öreg Zámory Kálmánnak ötös kocsisa voltam! Főült s hajtott, mintha örök-ké a kezén járt volna a két szilaj pej! Megjegyzem, hogy az öreg Zámory Kálmán a múlt század első felében Veszprémmegyének egyik leggazdagabb nagybirtokosa s az ország egyik legnagyobb lócsiszárja volt.

Végül ezután a hetvenes évek dereka táján az Orémusz János lekerült a bakról. Ötven évig hajtott négyes fogatot; a keményszájú, nagyvérű lovak agyonhúzták őt. Penzióba került; az apátság kiutalta neki minden illetményét. Így éldegélt még vagy három-négy évig. De köny szaladt a szemébe, mikor jó lovait más kezében látta. Mikor azután meghalt, ezt a jó és hűséges öreg cselédet azzal tisztelték meg a zirci konvent tagjai, hogy a perjellel élükön tizenhatan, elmentek ennek a legendás öreg kocsisnak temetésére.

a kétnyelvű rendszert beilleszteni egy mai értelemben vett közigazgatásba, bírói szervezetbe? Bizonyára nem.

De semmiesetre sem szabad kicsinyelni a prágai ut fontosságát. Minden jel arra mutat, hogy mindkét fél belefáradt már a küzdelembe s mindkét nép a szeretet s odaadó hű ragaszkodás jeleivel halmozta el az uralkodót. Szinte ösztönszerűleg megéreztek, hogy egyedül ő az, aki ezt az áldatlan állapotot tapintatosan megszüntetheti. — És a királynak ez a szándéka. Ezt határozottan megmondja az a királyi leirat, melyet ma *Condanhova* helytartóhoz intézett.

A leirat így szól:

Kedves gróf Coudenhove! Rendkívüli meglepéssel láttam az irántam és házam iránt való hűséges ragaszkodás valóban szíves és benső nyilvánulásait, amelyeket mindig hű cseh királyságomban való tartózkodásom alatt az ország két néptörzse oly szépen és egyetértően bemutatott nekem. Az a mindenütt látható haladás, amelyet a szellemi és a gazdasági élet minden terén újra alkalmam volt tapasztalni, az a meglepő fejlődés, amelyet királyi fővárosom Prága, valamint az általam meglátogatott többi városok fölmutatnak, nagy örömet szerzett nekem és megerősít abban a reményemben, hogy a szeresett cseh királyságomnak nemsokára megadatik az ország tartós virágzásának legbiztosabb záloga, az oly hön óhajtott nemzeti béke is, amelynek útját egyengette a két nemzetiségnek a közgazdasági téren való eredményes közeledése. Adja isten, hogy úgy legyen! Szíveskedjék ezeket az érzelmeimet, ugyszintén köszönetemet és legteljesebb elismerésemet a la:osság példás magatartásáért köztudomásra hozni. Aussig 1901. jun. hó 17-én. *Ferenc József* s. k.

A prágai ünnepek különben már véget értek. A király kíséretével, közte *Körber* miniszterelnökkel és *Paar* és *Bolfras* főhadsegédekkel visszaérkezett csehországi útjáról. A kiszállás után ő felsége elbucuzott *Körbertől* és a kíséret többi tagjaitól, azután *Schönbrunnba* hajtattott.

Mi történik Transzváiban?

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 18.

A tegnapi lapok, mint már annyiszor, ismét a burok győzelméről adtak hírt. A mai táviratok pedig, mint már annyiszor, ismét demontálják a győzelem hírét. *Kitchenernek* egy Londonba küldött távirata szerint csak 24 angol esett el, míg a burok közül 265 fogságba került, 165 pedig megadta magát, nem szólva arról az ötezer marháról és néhány száz puskáról, amely az angolok zsákmánya lett.

Ilyen körülmények között ma sem tudhatni, hogy áll tulajdonképpen a dél-afrikai háború ügye. Egy fokvárosi távirat szerint *De Wett* csak utolsó pillanatban bírta rá a burokat az ő vezetése alatt való egyesülésre s ez a körülmény magyarázná meg a tegnapi győzelemnek vereséggé történt átváltozását.

Kétségtelen, hogy a mai táviratok teljesen összebonyolították a helyzetet, még akkor is, ha tekintetbe vesszük, hogy a táviratokat *Kitchener* küldte.

A Dél-Afrikából kiutasított idegen alattvalók kártérítési követeléseit vizsgáló bizottság tegnap Londonban újra megkezdte tárgyalásait. *Ardagh John*, a hadügyminiszterium képviselője azt mondta, hogy a dél-afrikai németalföldi vasutársaság alkalmazottainak, noha Angliával barátságos viszonyban lévő államnak alattvalói, nem szabad kártérítést adni, hacsak be nem bizonyítják, hogy azt követelték, mikép semlegeseknek tartásuk őket s a követelést főnn is tartották. Nem akarja a vasuti alkalmazottakra azt az általános konkluziót alkalmazni, hogy a vasut a hadviselő felekhez tartozik, de az alkalmazottaknak be kell bizonyítaniok,

hogy lépéseket tettek a végre, hogy semleges-ségüket megtarthassák.

Kitchener lord táviratozza: Legutóbbi jelentésem óta elesett 24, megsebesült 14 és fogságba esett 265 bur, 165 bur megadta magát. Zsákmányul ejtettünk 137 puskát, sok lövészert, 198 szekeret, 1500 lovat és 3000 marhát. Ezekben a számokban nincsenek benne azok a veszteségek, a melyek a burokat *Elliot* tábornok hadműveletei alatt érték.

A külügyi hivatal ma a berberai (Szomáli-partvidék) angol főkonzultól a következő táviratot kapta: *Swayne* ezredes május 2-án csapatainak zömével elindult Szomalából (egy napi járásnyira *Geldattól* délkeletre), hogy a nolla jaheli táborra ellen vonuljon. Háromszáz embert *Zaribában* hagyott őrségül. Azóta 500 főnyi lovas és 1500 főnyi gyalogsereg két ízben is megtámadta *Zaribát*, de mind a kétszer visszaverték őket, ugyszintén visszaverték a molla legutóbbi támadását is, a mely alkalommal az ellenség 4—500 embert hagyott a csatatéren. Az angolok részéről elesett tíz és megsebesült kilenc ember.

Az angolok veszteségeiről tegnap este érkezett lajstrom szerint pénteken *Houtkop* közelében, ugy látszik, komolyabb ütközet volt, a melyben három ember elesett és 12 megsebesült. A legutóbbi dél-afrikai harcokról szóló jelentéseket egy hivatalos közlemény következőleg foglalja össze: *Sheeper* kommandója e hó 13-án elfoglalta *Murrayburgot* és kifosztotta az üzleteket, 150 bur bekerített és elfogott egy 29 főnyi angol őrjáratot, a melyből két ember elesett és kettő megsebesült. A kakamaszi kerületben 200 lázadó bukkant föl, a kik délkelet felé tartanak. Az eddig fogságba esett burok száma 19,242. — A *Standard* jelentése szerint a hivatalos jelentésben említett angol őrjáratot *Calvinia* mellett fogták el.

Fokváros, június 18.

Ugy látszik, hogy *De Wett* csak az utolsó időben bírta rá a burokat, hogy az ő vezetése alatt újra egyesüljenek. Az angolok azonban néhány nappal az egyesülés után megtámadták és szétszörték csapatait.

A színházi helyárok és a színügyi-bizottság.

(Megdráguilt nézőtér.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

A város színügyi bizottsága ma *Urban Iván* főispán elnöklete alatt ülést tartott, melynek tárgya volt *Leszkay* András színigazgatónak kérelme, melyben a nyári színház helyárainak felemelését kérte a fővárosi Dalos-színház előadásaira.

Leszkay kérvényének felolvasása után *Urban Iván* főispán, a színügyi bizottság elnöke, határozott hangon szólalt fel a színigazgató kérvényének modora ellen. A színház vezetősége ugyanis a színügyi bizottságtól nem engedélyt kér a helyárok felemelésére, hanem egyszerűen bejelenti, hogy a helyárok fel-emeli, holott azt csak a bizottság előzetes engedélye mellett teheti meg.

Az ülés lefolyásáról a következő tudósítás szól:

Rövid tanácskozásra gyűlt ma délután össze a színügyi-bizottság, hogy meghallgassa a polgármester jelentését a színházért való pályázat kiírásáról és arról, hogy *Leszkay* az önkéntes helyárfelemelésért rárótt 25 korona birságot lefizette. *Salac Gyula* polgármesternek ezen bejelentéseit természetesen tudomásul vették.

Institoris Kálmán főjegyző olvasta fel ezután *Leszkay* kérvényét, melyben bejelenti a színügyi-bizottságnak, hogy a fővárosi Dalos-Színházat az előadások attrakciójakép három estére lehozza, s hogy ezen előadásokra a nyári színház helyárait felemeli.

Urban Iván főispán, mielőtt a bizottság a kérvény tárgyalásához fogna, felhívja a bizott-

ság figyelmét a színigazgató kérvényének hangjára. Leszkay ugyanis nem kér engedélyt folyamodványában a helyárok felemelésére, hanem csak bejelenti azt a bizottságnak. Nézete szerint nem ez a helyes gyakorlat, mert elvégre is a bizottságtól függ az, vajjon engedélyezi-e a helyárok felemelését, vagy sem.

Rubos Árpád művezető, aki az ülésen Leszkay képviselőjében vett részt, hivatkozik az igazgatónak a nyári színház bérletére vonatkozólag a várossal kötött szerződésére, amely felhatalmazza az igazgatót arra, hogy a nyári színház helyárait a színügyi bizottságnak nem engedélye, hanem egyszerű értesítése mellett a téli színház helyárait tul nem haladó mértékben felemelhesse.

Salacz Gyula polgármester felolvassa a szerződésnek ide vonatkozó részét, mely a színügyi bizottság előzetes engedélyét a helyárok felemelésének feltételül köti ki.

Rubos Árpád erre kéri Institoris Kálmán főjegyzőt, hogy a már felolvasott kérvényt a főispán és a polgármester felvilágosításai értelmében módosítani sziveskedjék.

Miután megállapították, hogy a felemelt helyárok a téli színház helyeinek árát tul nem haladják, megadták az engedélyt a helyárok felemelésére.

Barabás Bélának ugyan kifogása volt az ellen, hogy a földszint utolsó padsorait 50 százalékkal emeljék fel, a főispán azonban úgy gondolkodott, hogy miután az 50 százalék sem haladja még felül a kő-színház helyárait, ha Leszkay azt hiszi, hogy így nagyobb házat csinál, engedjék meg a felemelést. — Meg is engedték.

Végül a polgármester utólagos jóváhagyás céljából bejelentette a bizottságnak, hogy a karszemélyzet számára jutalomjátékot engedélyezett. A színügyi bizottság időközben nem tartván ülést, a polgármester kérdőívet körözött a bizottsági tagok között, s miután azok mindegyike hozzájárult a jutalomjáték engedélyezéséhez, a polgármester a hétfői előadásra az engedélyt megadta.

Az ülésen Urbán Iván főispán elnökle alatt jelen voltak: Salacz Gyula polgármester, Institoris Kálmán főjegyző, Hász Sándor kir. tanácsos, Barabás Béla dr., Avarffy Ferenc, Varjassy Lajos, Reicher Károly dr., Vannay Gyula aljegyző és Rubos Árpád színházi művezető.

SZÍNHÁZ ES IRODALOM.

A színház műsora:

Szerda: Unthan és a hét törpe mutatványai; Virágfakadás, vigjáték.
Csütörtök: Unthan és a hét törpe mutatványai; Szikra, vigjáték.
Péntek: Szünet.
Szombat: Unthan és a hét törpe mutatványai; Süketnek kell lenni, vigjáték.

* Pályázat az aradi színházra. Jövő év októberében jár le a városnak Leszkay Andrással kötött szerződése az aradi színház bérletére vonatkozólag. A színügyi bizottság mai ülésén Salacz Gyula polgármester bejelentette, hogy a pályázati hirdetményt közétette a színházi lapokban, továbbá megküldte a nevesebb igazgatóknak, mint Krecsányinak, Makónak, Komjáthynak, Somogyinak, Zilahi Gyulának Kövessy Albertnek és Csokának stb.

* A törpék művészcsapata, melyet Horváth Zsigmond színigazgató szervezett, holnap reggel érkezik Aradra és még a délelőtti folyamán próbát tartanak a nyári színházban a zenekarral. Délután saját liliputi fogatukon végig kocsiznak a városon. Horváth színigazgató, a ki kis társulatával Európa legnagyobb városait bejárta, nem kevésbé érdekes ember mint apró színészei. Az általa alapított Dalos színházban a mai színész-nemzedék nem egy kiváló tagja

működött és most is van szintársulatunknak egy kedvelt nőtagja, a kit ő vett ki az opera balletkarából és képezett színésznővé. Virágvasárnapkor hagyta el Leszkay társulatát az aradi közönség egyik kedvence, a ki szintén Horváth igazgatói érzékének köszönhetette, hogy neves színésznő lett. Az utóbbi években arra adta magát Horváth, hogy a fejlődésben visszamaradt, de színésztehetséggel bíró felnőtteket keresett. Így szervezte meg az ország különböző vidékeiről mostani társulatát, melynek képességeiről a lapok mindenütt úgy emlékeztek meg, hogy kicsi emberek nagyot művelnek. Különösen Papp Rózsikát emelik ki az angol és német lapok, melyek közül a „Kölner Tageblatt“ a többi közt így szól:

— Nagy élvezettel hallgatta a közönség a bájos Rózsika pajkos dalait a szomorú özvegyről és másokat, melyeket terjedelmes csengő hangon, béli ruhába öltözve adott elő. A többi eleven baba kedvesen kísérté karban. A közönség nem tudott vele betelni, a mint az ismert nagy külföldi énekesnőket utánozta ez a hamis tekintetű csöpség, a ki 82 centiméter hosszú és 22 éves.

Nagy elragadtatással emlékeznek meg a lapok a magyar liliputiak tüzes csárdásáról, az egyetlen stajer származású komika tehetségéről és az 58 centiméteres Hüvelyk Matyiról, a kinek 5 és negyed kilogram a súlya. A törpék művészcsapatának oly terjedelmes a műsora, hogy több estén lehetnek változatosak. Az első előadásra, mely szerdán este lesz, már ma délután is váltottak jegyeket. A helyárok a földszinten mérsékelten emeltek, az erkélyen és állóhelyeken pedig változatlanok. A törpék előtt fogja bemutatni lábügyességét Unthan C. H., a ki már ma megérkezett. A városban sétái alkalmával mindenütt feltűnést keltett. Még inkább megbámulták a Maros-fürdőben, a hol kitűnő uszónak találták a kezetlen embert. Étkézése módjának is sok nézője volt a vendéglőben. Unthan, a ki a drezdai zeneiskolában évekig tanulta a hegedűt, születésénél fogva oly érdekes különőség, hogy annak idején Virchow tanár is méltónak tartotta megvizsgálását tudományos szempontból.

* Feld Zsigmond és Arad. A városligeti szinkör igazgatójának: Feld Zsigmondnak 25 éves jubileuma alkalmával az évforduló ünnepségeit rendező bizottság felhívta Arad színügyi bizottságát is az ünnepségekben való részvételre. A jubileum óta azonban a színügyi bizottság nem tartott ülést s így a polgármester csak ma jelentette be a meghívást. A bizottság most már csak tudomásul vehette a rendezőség megkeresését.

Kalandorok a nagypolitikában.

(Ugron Gábort újra leleplezték.)

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Arad, június 18.

Valóban érdekes és figyelemre méltó politikai affér foglalkoztatja most a kontinens valamennyi politikai köreit, melynek gyászos és nevetséges hőse seki más, mint a politika hasztáncosa — Ugron Gábor.

Hogy ez az ur egy igazán kalandos, Robinzon Cruzoe regényes históriájára emlékeztető vállalatba fogott, még megjárja, hiszen Ugron Gábor a politikát orfeumi színpadnak tekinti, melyen Bartha Miklós elvtársával gyakran eljátsza az „angol Knock about“ neveltető szerepét, de hogy Ugron Gábor olyan emberrel szövetkezzék, a ki őt szélhámosaiban akaratlan eszköznek használja fel s később guny és nevetség tárgyául állítsa oda a hahotázó világ elé, ezt nem hittük volna Ugron Gábor felől, a cselszövés és kétszínűsködés nagymesteréről.

A dolog úgy történt, hogy Rimler Gyula, a párisi osztrák-magyar követség volt hivatalnoka, egy röpiratot adott ki, melynek címe így hangzik: „Az orosz-francia-osztrák-magyar-szövetség szükséges voltáról. Diplomáciai titkos tárgyalások Delcassé francia külügyminiszter és magyar haza-

fiai között.“ Ebben a röpiratban botrányszámba menő leleplezések vannak arról, hogy Ugron Gábor minő módon és főleg minő eszközökkel akarta megcsinálni ezt a szövetséget.

Rimler ebben a röpiratban elmondja, hogy Ugron Gábor megbizta őt (Rimlert), hogy az ő képviselőjeként menjen el Párisba s ott készítse el terveinek a talajt. Rimler el is ment Párisba, a hol Delcassé francia külügyminiszter 1900 június 17-én fogadta és Rimler kifejtette neki Ugron politikai eszméit. A program első pontja az volt, hogy a francia kormány egy millió frankot bocsát az Ugron-párt rendelkezésére és Budapesten egy nagy francia-magyar bankot alapít 100—150 millió frank alaptőkével. Ugron azt követelte továbbá, hogy a francia kormány olyan újságokat alapítson Magyarországon, a melyek a hármasszövetséget támadják, Rimler azt állítja füzetében, hogy Delcassé formászerűen megígérte a programban támasztott követelések teljesítését és különösen a francia-magyar-bank felállítását, a mely összekötő kapocs lett volna a két nemzet között. Delcassé személyesen járt közbe a bank kérdésében és bemutatta Rimlert több pénzintézetnél. Delcassé azonban később visszavonult és nem is felelt többé Rimler leveleire.

Ugron Gábor most egy nyilatkozatában megcáfolja ezeket a dolgokat, mert azt hitte, hogy Rimler be fogja evvel érní. De mikor megtudta, hogy Rimler nyilvánosságra akarja hozni azokat a leveleket, amelyeket Rimlernek írt, hamarosan eszébe jutott, hogy igaz is, hisz ő (t. i. Ugron) tényleg járt Párisban, még pedig Rimler meghívása folytán, beszélt is Delcassé külügyminiszterrel, de ez a beszélgetés egyszerű „udvariassági témák“ körül forgott.

De egy bécsi lap már megírja, hogy miért forgott a beszélgetés Ugron és Delcassé közt egyszerű udvariassági témák körül. Ez nem Ugronon mult, hanem Delcassén, aki elmondta Ugronnak, hogy Franciaország Afrikában van érdekelve, s hogy az afrikai háboru befejezéseig Franciaország semmi ilyen engagementba nem mehet. Az ellen a francia külügyminiszter semmi komoly érvet nem hozott fel, hogy Magyarországon francia bank alapíttassék, de szót sem szolt arról, hogy itt hajlandó volna hármasszövetségellenes lapokat alapítani, vagy az Ugron-pártnak egy millió frankot adni. Ugron belátván, hogy Párisban nem hajlandók felülni neki, harmadnap hazajött.

Rimler Gyulának, a külügyminiszterium egykori titkárnak neve nem most merül föl először olyan intrikákban, melyek a hármasszövetség ellen irányulnak. Már 1890-ben, egy évvel később, hogy nyugdíjba küldték, Rimler olyan tárgyalásokról tett leleplezéseket, melyeket egyrészt a magyar függetlenségi párttal, másrészt francia és orosz politikai pártokkal folytatott. Rimler 1892. év májusában Szent-Pétervárra utazott és ott többek közt Ignatievvel, Tschernajevvel, Pobedonoszcevvvel és Deljanov közoktatásügyi miniszterrel folytatott tárgyalásokat, kik neki, valamint Pichon francia képviselőnek biztató feleleteket adtak. Kirejev tábornok, Konstantin Konstantinovics nagyherceg főudvarmestere, fölszólította Rimlert, hogy írjon egy „vázlatot a szlávok és magyarok közötti őszinte és állandó kibékülésről“. Károlyi Gábor gróf és Horváth Adám 1893. év augusztusában dezavouálták Rimlert és csalásnak minősítették, ha Rimler vagy más valaki a függetlenségi párt megbizásából Oroszországgal tárgyalásokat folytat, de néhány nappal később Pázmándy Dénes a „Pesti Napló“-ban bevallotta, hogy a függetlenségi párt némely tagjai Rimlerrel és Pichouval eszmecserét

folytattak a hármasszövetség fölbontása iránt. Hogy Rimler a függetlenségi pártban nem lehetett teljesen ismeretlen ember, azt bizonyítja az is, hogy Ugron Gábor oly gyorsan elfogadta Rimlernek Párisba való meghívását, pedig Ugron Gábor nem mai gyerek.

SPORT.

+ **A turista-egylet közgyűlése.** Az Arad-Hegyvidéki Turista-Egylet vasárnap, június hó 23-án délelőtt 10 órakor tartja meg rendes évi közgyűlését az arad-csanádi vasutak közgyűlési termében. A közgyűlés tárgysorozata a következő: 1. A választmány jelentése. 2. A számvizsgáló bizottság jelentése. 3. A tisztikar és választmány lemondása, ujnak választása. 4. Indítványok. A teendő indítványok az alapszabályok értelmében a közgyűlés előtt három nappal az elnökségnél bejelentendők.

Hadügyminiszter és tábornagy

(Becsületbíráóság egy tábornagy ellen.)

Budapest, június 18.

A közös hadügyminiszter és a nyugdíjazott katonatisztek egyesülete közt kiélesedett ellentéteknek már megvan az első nagy áldozata. Báró Kober Guidó tábornagyot becsületbíráóság elé állították, mert annak idején nyílt levelet intézett a hadügyminiszterhez.

Báró Krieghammer tudvalevően az osztrák delegáció egyik albizottságában a hozzá intézett interpellációra válaszolva, a több közt kijelentette, hogy a nyugdíjazott katonatisztek egyesületéről nem „akar további fejtegetésekbe bocsátkozni, nehogy vádlójává legyen saját bajtársainak, akiknek a nyugalmazott tiszteket mindig tekintette.”

Természetes, hogy a hadügyminiszternek ez a kijelentése óriási szenzációt keltett és hihetetlen mértékben fokozta az izgalmat a nyugalmazott tisztek egyesületében, melyhez igen sok nagyrangú tábornok és törzstiszt is tartozik.

Ezek nem hagyták annyiban a dolgot és az egyesület nevében az elnök, báró Kober Guidó tábornagy megírta ismeretes nyílt levelét, melyben felszólította a hadügyminisztert, hogyha tényleg van valami panasza, amint azt sejtette, mondja el nyíltan, sőt most már követelik is, hogy tegye meg, mert megkívánja a tisztikar becsülete, hogy az igazság napfényre kerüljön. A bajtársi viszony — így végződött a levél — ne tartsa vissza a hadügyminiszter urat a tények elmondásától.

Ez történt két héttel ezelőtt.

A hadügyminiszter azonban nem mondott el semmit, ahelyett a nyílt levél aláírója: báró Kober Guidó nyugalmazott tábornagy, mint a nyugalmazott tisztek és katonai hivatalnokok egyesületének elnöke ellen megindította a becsületügyi eljárást. Megtörtént tehát az a párját ritkító eset, hogy egy tábornagy ellen, ki ezenkívül a Lipót-rend lovagja, a vaskorona-rend másodosztályának és a hadi ékítménnyel diszitett katonai érdemkereszt tulajdonosa, összeül a becsületbíráóság. A becsületbíráóság elnöke báró Bothmer Vilmos lovassági tábornok, ki csak a legutóbbi májusi előléptetések alkalmával nyerte el ezt a nagy katonai méltóságot.

Már most, a viszonyok ilyen nagy fokú elmérgesedése után a dolog vége előreláthatatlan. Két igen nagy rangú ur áll szemben egymással, érthető tehát, hogy különösen tiszti körökben igen nagy érdeklődéssel tekintenek a becsületbíráóság határozata elé, de egyébként is kíváncsiak a nyugalmazott tisztek és katonai hivatalnokok egyesületének sorsára.

Véres szerelmi dráma

egy szállodában.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 18.

A budapesti Orient-szállóban véres szerelmi dráma játszódott le ma kora reggel. Egy fiatal ember meg a kedvese váltak meg az életüktől, hogy a halálban egyesülhessenek.

Tíz órára járt tegnap este az idő, a mikor az Orient-szálló kapuján egy jól öltözött fiatal ember fordult be. Karján egy csinos leányt vezetett. A szálló portásától szobát bérelt és azt nyomban ki is fizette. A fiatal párt a második emelet 40-ik számú szobájába vezették. Itt a férfi a következőket jegyezte be a vendégkönyvbe: *Andreán Pál és felesége.*

Reggel öt óra tájban egymásután elhangzott két lövés, durranása verte föl a szálló csöndjét. Nemsokára újabb lövés dördült el. A szállóbeliek összeszaladtak és kutatták a durranás okát. Zuzáli Ilona szobaleány végül a negyvenedik számú szoba előtt állott meg és a kulcslyukon betekintett. Rémülten támoalgott vissza. A szoba padozatán két véres holttestet pillantott meg.

Nyomban rendőrért küldtek. A sarkon álló rendőr csakhamar megérkezett és az elrekesztett ajtó zárját letörölte. Iszonyú látvány tárult az ott jelen voltak szemé elé. Az egyik ágyon az ablak felé eső oldalánál a földön a fiatal ember feküdt, jobb oldalára fordulva. A feje irányából vér patakzott. Mellette egy forgó pisztoly hevert. A másik ágy sarkában nagy vértócsában a leány feküdt. Bal halántékán és a mellén a szive fölött véres seb tátongott.

A rendőr a szobába lépett és az ágyon talált levélből megállapította, hogy a fiatal embert Póth Jánosnak hívják, csávolyi születésű 32 éves fűszeressegéd. A leány Turró Zsuzsanna kolozsvári születésű 22 esztendőszobaleány. Egy házban laktak az alsó erdősor 30. szám alatt. A férfi az elő emeleten a 17-es számú lakásban, a leány pedig a földszinten lakott.

A levélpapíros egyik oldalán a férfi föl sorolja foglalkozását, korát, születése helyét, és azt, hogy az atyja Baján lakik és ezzel fejezi be:

— *Önként megyek a halálba, mivel a földi életet meguntam.* Póth Ferenc.

A másik oldalán a leány írja meg a kilétét és megjegyzi:

— *Nincs kedvem tovább élni, közös elhatározással ismerősömmel halok meg.* Turró Zsuzsanna.

A levél hátán megírja Póth azt is, hogy a forgópisztolyt e hónap 17-én délután négy órakor vásárolta a kerepesi-uton egy vaskereskedésben. A levelet a rendőrséghez címezték. A helyszíni szemle szerint a férfi előbb a leányra lőtt. Az egyik golyó a leány bal halántékába furódott, a másik a szivét érte. A férfi ezután maga ellen irányította a fegyvert és bal halántékába lőtt. A golyó rögtönvaló halálát okozta. A két holttestet az orvostani intézetbe szállították.

A szerelmi drámáról a rendőri sajtóiroda a következő jelentést adta ki:

Ma hajnalban az Orient-szálló II. emeletének 40. számú szobájában halva találták átlótt fejjel: Póth János 32 éves csávolyi születésű fűszerkereskedő segédt és Turró Zsuzsanna kolozsvári születésű 22 éves szobaleányt, ki legutóbb VII. Alsó erdősor 30. sz. 7. ajtószám alatt szolgált. Megunták az életüket s közös elhatározással váltak meg attól. A holttesteket a boncterembe szállították.

MULATSÁGOK.

(=) **Multság a zámí iskolák javára.** A zámí és a petrisi fiatalok kulturális missziót teljesített vasárnap azzal, hogy az ott időző nyaralók tiszteletére, ezen román lakta vidék magyar iskoláinak segélyezésére egy nyári multságot rendezett. A multság úgy erkölcsileg, mint anyagilag kitűnően sikerült s a vasárnap délután kezdődő multság csak hétfőn a késő reggeli órákban ért véget. A rendezőség Knauer József, dr. Neumann Benő, Spitz Tivadar, Herskovits Emil és Deutsch Bélával az élükön mindent elkövetett úgy a délutáni, mint az esteli multság jó sikere érdekében. Az izletes és jó italok Kormos Adolf vendéglőst dicsérik. A jelenvo't hölgyek a következők:

Asszonyok: Brády Kálmáné, Bienenstock Sándorné, Bugy Flóriáné, Bedák Jánosné, Fischer Adolfné, Grün Mihályné, Herskovits Ignácné, Knauer Józsefné, Klein Mórné, Kormos Adolfné, Lakatos Demeterné, Müller Adolfné, Péter Sándorné, Petrovits Sándorné, Pusztai Józsefné, Roser Sámuelné, Zsoszán Györgyné.

Leányok: Brády Gizella, Bienenstock Irma, Fried Józsa, Fischer Margit, Grün Sarolta, Han Silvia, Han Aurora, Herskovits Gitta, Herbai Janka, Lakatos Adél, Rác Juci, Spitz Sarolta, Tóth Ilona, Zsoszán Mariska, Zsoszán Zsófia.

Felülfizetések: Csernovits Mihály 15 korona, Grün Mikály 4, Winkler Andor 2, Spitz József 2, Kormos Adolf 2, Deutch Károly 1, Kaintzel József 1, Bienenstock Sándor 1, Péter Sándor 1, Bugy Flórián 1, Petrovits Sándor 1, Klein Mór 1 korona.

(=) **Juniális Kisjenőn.** A kisjenői izraelita népiskola növendékei vasárnap, e hó 23-án juniálist rendeznek a Háda-erdőben. A multságot este a felnőttek folytatják.

(=) **Táncvizsga Uj-Szent-Annán.** Mészáros Illés táncmester június hó 15-én tartotta meg Uj-Szent-Annán nyilvános táncvizsgáját Zimmermann István tánctermében. A multság, melyen aradi cigány huzta a talpalávalót, fényesen sikerült. Jelen voltak:

Asszonyok: Adelmann Károlyné, Varjassy Jánosné, Petkovits Istvánné, ifj. Gantner Jánosné, Gyurkovits Ferencné, Bathori Istvánné, Zimmermann Adam és Károlyné, Martics Antalné, Hacker Jakabné, Wolf Ferencné, Scherer Atalné, stb.

Lányok: Hirsch Mariska, Adelmann Olga, Varjassy Aranka, Zimmermann Romána, Bathori Mariska, Babics Ilona, Scherer Paula, Gyurkovits Terka, Kiss nőv. Hacker Eszti, Martics nőv. Wolf nőv. Zimmermann Emma és Lencsi, Kreitler Erzsike, stb.

Csalás színházjegyekkel.

(Egy „ujságíró” szédőlgésel.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 18.

Potyajegykereskedés! Ilyen is van már.

Egy könyvomatú lapnak az embere budapesti német napilapok hamisított bélyegzőivel ellátott leveleket küldött a különböző fővárosi színházakhoz s azokban; mint a lap munkatársa, szabadjegyeket kért. Természetes, hogy mindig meg is kapta azokat.

Végre hurokra került a potyajegykereskedő. Egy véletlen folytán derült ki a turpisága.

Hogy mikép, arról a következőket jelenti tudósítónk:

Egy fiatal ember, ki valamelyik könyvomatú lapnál van alkalmazva, napról-napra a különböző színházaktól szabadjegyet — gyakran páholyt kért. Minthogy az ő személye ismeretlen a színház igazgatója előtt, több szerkesztőség bélyegzőjét meghamisította s mint a szerkesztőség munkatársa szerepelt a szabadjegyeket kérő levelekben. Természetes, hogy a színházak mindenkor készségesen kiszolgáltatták a kért jegyeket. Így ment ez hosszú időn keresztül.

Ezt a mesterséget üzletszerűen folytatta a potyajegykereskedő s úgy látszik nemcsak saját céljaira, hanem más színházkedvelők számára is.

Szombaton este a Népszínház előadására

kért jegyeket. A levelet azok rendes kézbesítője, Weisz József 641. számú hordár hozta. Porzolt igazgatónak adta át, aki felbontotta a levelet, s miután az aláírás fölé egy helybeli német napilap bélyegzője volt nyomva, csak azt tekintve meg, szó nélkül kiutalványozta a kért jegyeket. Ugyanakkor az igazgatónál időzött annak az újságnak egyik munkatársa Rothauser Miksa dr. Rothauser figyelmessé lett a levélre s elolvasva azt mondta az igazgatónak:

— Ez nekünk nem munkatársunk, de valószínűleg valamelyik kiadóhivatali tisztviselőnk. Arra nem is gondolt, hogy itt visszaélés történik s így a szélhámos nyugodtan élvezhette az előadást.

Vasárnap ugyanazon lap hamisított bélyegzőjével a krisztinavárosi szinkörbe kért egy páholyt. Az igazgató megadta. A nevezett lap egy másik munkatársa az este szintén ott volt az előadáson. Az igazgató ismerte ez utóbbit s elpanaszolta neki, hogy a lapjuk, eltekintve attól, hogy hétköznap két-három páholyt kér, még vasárnap is igényt tart arra.

A hírlapíró meglepetéssel hallgatta az igazgató panaszt. Neki nem volt erről tudomása. Megkérdezte tehát, hogy melyik páholyban ül hát a gyakori színházlátogató. Az igazgató rámutatott az egyik páholyban ülőkre. A hírlapíró kijelentette, hogy akik abban a páholyban ülnek, előtte teljesen ismeretlenek.

Erre az igazgató a színházban lévő ügyeletes rendőrtisztviselővel kihívatta a páholyból az idegent s igazolásra szólította föl. Himezni hámozni kezdett, de a rendőrtisztviselő nem sokat teketóriázott, hanem bevitte a Zrinyi-utcai főkapitányságra. Itt ideiglenesen letartóztatták s a kihallgatás alkalmával töredelmesen bevallott mindent.

Az illető tényleg egy könyomatu lap munkatársa. A bélyegzők alá rendszerint Müller vagy Mészáros neveket írta.

Kiderült, hogy a rendőrség félrevezetése céljából két lakást is tart. Az egyik Dob-utca 50, a másik Akácfa-utca 55 szám alatt van. Lakásán házkutatást tartottak s egy csomó hamis bélyegzőt foglaltak le nála a rendőrség emberei.

Miután közzé igazolta magát, a rendőrség szabadon bocsátotta. Az a lap, amelynek bélyegzőjét az utóbbi két esetben használta, megtette ellene a bűnvádi főljelentést okirat-hamisítás miatt.

A cárnének leánya született.

Szent-Pétervár. (Távirat)
Alexandra cárné ma egy egészséges leány gyermeknek adott életet.

Szinte fátum-szerű dolog, hogy az utóbbi időben az uralkodó családokat milyen előszeretettel szaporítják a leány-gyermekek. — Mi szürke, hétköznap emberek is a sajnálkozás egy bizonyos nemével nézzük le embertársunkat, aki születendő magzatának fiu-voltára alapította élete összes örömeit s akit mégis leány-gyermekek keserített el a golyamadár. A felsőbb hatalom azonban azt feleli erre, hogy sorsát senki el nem kerülheti. Nem is ebben van a hiba, hanem ott, hogy ma tülön-tul rajongunk a fiu-gyermekekért. Hogy miért — ne kutassuk, mert nagyon vissza kellene menni a mai társadalom fogyatkozásaira.

Elég az hozzá, hogy még nekünk, a társadalmi helyzet és a rang epigonjainak is fő a fejünk egy-egy a leány gyermek miatt. Képzhetjük, hogy egy uralkodó családban milyen reményeknek halálát jelenti ez a két szó:

— *Leányunk született . . .*

Ahol egy ország, a trón, az uralkodó-dinasztia és ezernyi érdek, meg ennél is több sóhaj, remény és fohászzkodás száll a mindenknél nagyobb hatalomhoz: csupán egyetlen fiu-gyermekekért. Az őstermészet azonban itt is megmutatja, hogy ember és ember között különbség nincs. Schenk tanár tudománya is véget ér ott, ahol az igazi természet kezdődik. Naturam expellas furca, tamen usque recurret. Hiszen emlékezünk, hogy két évvel ezelőtt az orosz cári udvarban blamirozta magát először Schenk professzor. Csődöt mondott a tudománya, a cárnének leánya született. Most már nem volt mellette Schenk, talán más tudós fő sem próbálkozott meg a golya kormányzásával; s született újra egy leány. — Aki miatt most nagy az elkeseredés Nagy-Oroszországban.

Vigasztalódjék azonban Alexandra cárné ő felsége. Olaszországban sem jártak jobban. Sőt Szerbiában sem.

Ah Szerbiában! Ott talán még egy leány-gyermekek is tárt karokkal fogadtak volna.

— ma.

HIREK.

A versiró főkapitány.

— A betörő aziluma. —

Arad, június 18.

Egy kisebb délvidéki városkában élt egy rendőrkapitány. Derék, jóra való, sem a légynek, sem a zsványoknak nem vétő ember.

Nemrégiben a városkában, a hol ő uralkodik 8, azaz nyolc rendőr felett, valami betörés történt. Nem kisebb kaliberű dolog, hanem nagyobb fajta: egy mágnás-család ezüstjében garázdálkodtak a betörők.

A főkapitány bár három pesti lapot tudósított igen hangulatosan a dologról, két novellát írt az esetről és egy értekezést a „Rendőr”-ben, a tettesről semmit sem tudott meg. Ami annál kellemetlenebb volt, mert a másik héten ismét betörték egy másik háznál épen a törvényszéki elnöknél.

Ez már nem tréfált a dologgal, hanem hirtelen lesüggönyözött a fővárosból egy kiváló detektivet. Az megérkezett, s nyomozni kezdett.

Valamelyik este vacsorára hívta a derék főkapitány bácsi a pesti kollegát, illetve szerinte kollega-fiókot.

Vacsora alatt a budapesti detektív különösen viselkedett. Hol noteszében jegyeztetett, hol írásai közt kutatott. Egyszer pedig tudakozódott, hogy lehetne a csendőröket ide hozatni, de titokban, hogy senki se tudjon róla. A főkapitány nem értette, de nem akarván ellenkezni, a saját kis fiát küldte el.

Vacsora után bementek a dohányzóba, hol a detektív így szólt a gazdához, a főkapitányhoz:

— Legyen szives küldje be az inasát; De ne mondja, hogy én mondtam.

— Kérem.

— Az inas bejött s a detektív odalépett hozzá:

— Hát Kóbi, te mit csinálsz itt?

Az inas visszaakart ugrani, de a detektív revolverét vette elő.

— Csak nyugalom, a csendőrök már künnt állanak.

S ebben a pillanatban léptek be a csendőrök s a főkapitány. A detektív így szólott:

— Főkapitány ur! Bemutatom Önnek inasában a főváros leghíresebb betörőjét. Azt hiszem, ő működött itt is közre. — A csendőrök majd biztosabb helyre viszik, ámbár ugy látom itt is biztonságban volt.

A főkapitány majd hanyatt esett a bámulattól, de elég ereje volt hozzá, hogy íróasztal-

lához üljön s az esetről egy szép és hangzatos novellát írjon . . .

Különben kiderült, hogy az inas követte el mind a két betörést s most már az ügyesség börtönében van, persze nem mint — inas.

A tutajosok büne.

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 18.

Véres gyilkosság történt szombat este a Török-Becse alatt lévő Tiszaparton, a hol néhány hunyadmegyei oláh tutajos két halászegényt, valósággal lemészárolt. A borzalmas eset részleteiről az alábbi tudósítást kaptuk:

Ardelán Juon, Korneu Tódor, Budityán Ávrám, Paskuliu György és Ruszu Tódor hunyadmegyei oláhok a múlt héten épületfával megrakott tutajokat eresztettek le Zámból egy épülőfélben lévő malomhoz. A tutajosok jóval Török-Becse alatt kötöttek ki, hogy közelebb legyenek az épülethez, a hová a fákat szállítani kellett.

A Tiszapartnak az a része, a hol a tutajosok kikötöttek, az odavaló halászsoknak szolgált halásztanyánál. Ott szokták a halászok a hálójukat kivetni s most ebben akadályozva voltak.

A halászok fölszólították tehát a tutajosokat, hogy távozzanak, de azok rájuk sem hederítettek. E miatt pénteken verekezésre is került a dolog a halászok és tutajosok között. Az oláhok húzták a rövidebbet s kénytelenek voltak a tutajokat fölebb huzni.

Szombaton a halászok korábban befejezték munkájukat s miután a heti elszámolásokat is megejtették, két halászegény, Csonka Bálint és Kuczura Vendel csurogi lakosok este 9 óra tájban hazafelé indultak. A két ember gyanútlanul haladt a Tiszaparton, a mikor a tutajos oláhok, — kik lestek rájuk, — a fűzestől előrontottak s a két védtelen embert *daltákkal a szó szoros értelmében összevagdalták.*

A nagy lármára és segélykiáltásokra a halásztanyáról odafutottak az emberek, de akkor már az oláhok elmenekültek s a két áldozatot iszonyuan megcsonkítva, haldokolva találták. A szerencsétlenek rövid kilódás után ottmeg is haltak. A gyilkosokat a csendőrség még az éj-jel elfogta.

— Széll Kálmán a honvédelmi miniszter választóihoz. Temesvárott a minap Fejérváry Géza honvédelmi minisztert újból képviselőnek jelölte az ottani szabadelvű párt, mely alkalomból Széll Kálmán miniszterelnökhöz üdvözlő telegrammot küldtek. A miniszterelnök ma válaszolt a temesváriak táviratára rendkívül meleg hangon. A távirat így szól:

Palusich Mátyás pártelnök urnak

Temesvárott.

A temesvári szabadelvűpárt nevében hoztam intézett lelkes hangú üdvözlés igen jól esett. A legmelegebb és legőszintébb köszönetemet küldöm ama szives szavakért, melyekkel a közjóra irányuló tevékenységemet méltányolták. Fáradtságaim legszebb jutalma, ha azok az eszmék, a melyekért küzdök, visszhangra lelnek a nemzet polgárainak szívében, s az az irány, melyet kitűztem, lelkes követőkre talál. Különös örömmre szolgál, hogy a temesvári szabadelvűpárt meleg tünnetés közepette újból Fejérváry Géza báró honvédelmi miniszter urat jelölte és ezzel tanujelét adta, hogy a haza körül szerzett kiváló érdemeket bizalmával és elismerésével jutalmazni kész. Széll Kálmán, s. k.

— Zemplénmegye új főispánja. Budapestről táviratozzák, hogy a hivatalos lap legközelebbi száma közölni fogja azt a királyi leiratot, melyel gróf Hadik Béla kineveztetik Zemplénmegye főispánjává. Hadik Béla még igen fiatal ember,

1870-ben született. Az állásától megváltó főispán *Molnár Viktor*, atyja *Molnár Viktor* temesmegyei főispán.

— **A főváros diszpolgárai.** A székesfőváros törvényhatósága ma délután folytatta rendkívüli közgyűlését, melyet *Fejérváry Géza* báró honvédelmi miniszternek diszpolgárrá választása érdekében hívta össze. A mai folytatólagos közgyűlés szenzációja az volt, hogy *Kovács Pál*, aki *Szell Kálmán* miniszterelnök és *Apponyi Albert* gróf diszpolgársága érdekében tett indítványt, kijelentette, hogy indítványát visszavonja, mert a Kassics-pártiak ezen eljárását sokan *félremagyarázták*. Ezzel a rendkívüli közgyűlést *Márkus főpolgármester* berekesztette.

— **A ruthén akció kiterjesztése.** Tegnap számunkban megírtuk, hogy *Darányi Ignác* miniszter elfogadta *Páris Frigyesnek*, a ruthén akció egyik szakavatott vezetőjének lemondását. Mint most Budapestről táviratozzák, *Darányi*, a Páris által elébe terjesztett javaslatok egynémelyikét mégis magáévá tette s azokat végre is fogja hajtani. A ruthén akció ily módon szélesebb mederbe jutott, mert az akciónak nem lesz helyi érdekű jellege és Páris javaslatainak megfelelőleg ki fog terjesztetni az összes északi megyékre.

— **A kassai dalünnep.** A kassai dalünnep iránt országos nagy az érdeklődés. Az országos magyar daláregyesület megbízásából *Lung György* fővárosi tanácsnok, mint elnök, *Falk Zsigmond dr.* az ismert író, mint titkárnak közreműködésével fáradhatatlanul buzgólkodik a dalünnep sikere érdekében. Az ünnepély, mely augusztus 15-től 20-ig tart, eddig 8000 dalos jelentkezett. *Bubics Zsigmond* püspök és *Péchy Zsigmond* főispán örömmel fogadták el a diszelnökséget.

— **Ujabb visszaélés a kolozsvári színház pénzével.** A kolozsvári színház vagyonát, ugy látszik, nemcsak az öngyilkossá lett *Tóth József* főpénztáros dézsmálta meg, hanem mások is. A színház tulajdonát képező birtok erdőségeiben is nagy visszaélésnek jöttek nyomára *Payer Béla* számvizsgáló és *Kertész György* k.-monostori tanár és erdőmester miniszteri kiküldöttek. A vizsgálat nyomán az a hír szivárgott ki, hogy sok ezer forint kára van a színháznak. Az erdőségek Szakadura községben, Szolnok-Dobokamegye nagyilondai járásában vannak s bérbe voltak kiadva *Janovich Oszkár* bérlőnek.

— **Resicán dolgoznak a munkások.** Egy resicai távirat jelenti, hogy az a küldöttség, mely Budapesten a társaság képviselőivel tárgyalásokat folytatott, elérkezve Resicára, beszámolt utjuk eredményéről. A munkások nagy megelégedéssel vették tudomásul, hogy kívánalmaik nagyrészt teljesedésbe mentek. Az összes sztrájkolók ismét megkezdették a munkát.

— **Egy nőcsábító-szövetkezet pusztulása.** Szomorú véget ért Tamásfalván a *Bence*-család, amely már régóta rossz hirben állott a község lakosai előtt. A család valóságos nőcsábító-szövetkezet volt, s tömérdek romlást idézett elő ördögi praktikáival a község családjában. Tudósítónk jelentése elmondja, hogy özv. *Bence Bálint* nének három felnőtt fia volt, akik közül egyik sem szerette a tisztességes munkát, de azért szerettek nagy urat játszani. A három csinos fiatalember az édesanyjuk segítségével rendszeresen üzte a nőcsábítást. Az öreg *Bencéné* ugyanis kiszemelte a fiatal vagyonosabb asszonyokat s addig járt hozzájuk, míg különböző ürügyek alatt magához csalta a kiszemelt áldozatot, akit azután valamelyik fiu addig csábítgatott, míg az asszony megszökött az urától s a csábítóval vadházasságra lépett. Természetesen ez a házasság csak addig tar-

tott, míg az elcsábított nő vagyonából tartott s azután az asszonyokat egyszerűen kidobták. Így szerzett asszonyt az öreg *Bencéné* mind a három fiának s miután az idősebb fiu: *Bence Miska* már elpusztította a vele vadházasságban volt *Abrahám Boris* pénzét, az asszonyt kidobták s most az öreg asszony más asszony szerzésén fáradozott. *Fülöp Vince* odavaló lakos felesége volt a kiszemelt áldozat, aki mult héten el is hagyta az urát s odaköltözött *Bencéék*hez. A *Fülöp*-család azonban nem hagyta annyiban a dolgot. A megcsalt férj és két testvére tegnapelőtt elmentek *Bencéék*hez, ahol a *Fülöp* felesége tartózkodott. Ott azután verekedésre került a dolog *Fülöpék* és a *Bencefiuk* között, amibe az öreg *Bencéné* is beavatkozott, de vesztére, mert *Fülöp Vince*, a megcsalt férj úgy fejbe ütötte, hogy az öregasszony eszméletét veszítve, elesett s rövid kínlódás után meghalt. Hasonlóan járt *Bence Miska* is, aki *Fülöpnét* elcsábította, mert a három *Fülöp* testvér ezt is agyonverte. A gyilkosokat a csendőrség elfogta és átadta a törvényszékeknek.

— **Prds bszd, (mlyt trtt Szrb plgrmstr Prgbn)** Flgs Krlym! (Csehül folytatva) Szvnk bldsgtl rps, hgy Flsgdt Prgbn lthtk, lgdhtjk. (Németül folytatva.) Nncs Cshrszgbn mbr, knk kblt bbn plntbn nm lgngybb krltystlt dgsztj. (Németül folytatva) Mndnyjnk rzlmt tlmslm mdn flkltk: Flsgd mndnyjnk bldgtr ljn, ljn, (Csehül folytatva) ljn!

— **A kolozsvári anarkisták.** Említettük egyik mult heti számunkban, hogy a kolozsvári anarkisták halálra ítélték a kolozsvári polgármestert és kapitányt. De ez nem volt elég. A derék anarkisták a temető csendjét is háborgatták s minden éjjel köveket dobáltak a temetőhöz közel fekvő házakra. A mult éjjel is így történt s *Zsögön Rác Mihály*, ki szintén a temetőhöz közel lakik, nagy zajra ébredt föl, mit a lehulló kövek okoztak. A kapitány kiment az utcára, de akkorra az anarkisták eltűntek, de *Rác* utánok szaladt s a vámháznál utolérte őket. Összesen hatan voltak.

— Ne tovább — kiáltott reájuk — mert lövők.

A futók megállottak s a kapitány beteltele őket a kerületi fogházba. Kőműves és szobafestő segédek voltak. Cinkostársaik is vannak, kiket a rendőrség szintén nyomoz.

— **A menyasszonyi fátyol.** *Heim Ferenc* honvédezerede, a 24-ik honvédegyalagezred parancsnoka — amint már megírtuk — tragikus módon halt meg a minap *Baróthon*. Eppen az anyakönyvvezető előtt állott fiatal menyasszonyával, amikor szívszélhűdés érte s meghalt, mielőtt még egyetlen tollvonással magához láncolhatta volna azt, akit szeretett. Mint *Brassóból* jelentik, *Heim* ezredes e hónap 13-án temették el nagy részvét mellett. A menyasszony apjának házában állították fel a ravatalt s a vig lakodalmi előkészületek a halotti tor szomorú rekvizitumaivá változtak. A vőfélyek kopersóvivők lettek, a pap a lakodalmi beszéd helyett siri imát tanult be s a leány, aki mint fiatal asszony akart visszatérni szülei házába, egy halottnak menyasszonya lett. A szerencsétlen menyasszony ráborult a ravalra és menyasszonyi koszoruját, fátylát s halottra borította. Ez volt az ő nászajándéka halott vőlegényének.

— **Humor a balekfogásban.** Említették a lapok, óva intve tőle a hiszékeny közönséget, hogy *Magyar Kurir* című újságvállalat készül megindulni, amely száz szerkesztői állásra hirdet pályázatot. A pályázat feltételei szerint, aki ilyen szerkesztői állást elnyerni óhajt, első sorban a szerkesztői tanfolyamra köteles beiratkozni 20 korona tandíjjal. A vizsgálat után szerződötett szerkesztő tartozik 400 koronát

felizetni, amely a vállalatban gyümölcsöztetik. A „vállalat” mindössze csekély $\frac{1}{4}$ mondják a szemérmetlen fölhívásban. — 240,000 korona évi költségvetéssel dolgozik, amelyből a személyzet dotációja 120,000 korona.

Most megjelent a Magyar Kurir első száma. És közli az első oldalán a következő kedélyes rendeletet:

Rendelet szerkesztőinkhez.

Értesítetnek a szerkesztő urak, hogy a szolgálati szabályzat értelmében a központnak szolgáltatassak be azoknak a címeit, akiknek mutatványszámot küldöttek.

A postán érkezett előfizetések utalványszelvényei szintén beküldendők.

Szigorun meghagyom, hogy a tudósítások minden nap postára adassanak; mert ha ezt elmulasztják, pénzbírságot von maga után.

Budapest, 1901. június 15.

Pongrácz Béla,

a „Magyar Kurir” kiadványainak főszerkesztője.

A fővárosi rendőrség figyelmét bizonyára nem fogja elkerülni ez a titokzatos lapvállalat.

— **A tordai pénzhamisítók.** Jelenleg nem kevesebb, mint három pénzhamisító társaság ül együtt a kolozsvári ügyészség fogházában. A mezősegi és szebenvidéki pénzhamisítók ügye — mint tudósítónk jelenti — csak ezután fog tárgyalás alá kerülni s így a nyilvánosság előtt a legutóbbi pénzhamisítás szereplői most még teljesen ismeretlenek. Ott vannak azonban a tordai pénzhamisítók, kik a legutóbbi törvényszéki és táblai tárgyalás révén a legkiválóbb szenzációk központjává jutottak. Kettőt közülök szabadon bocsátott a tábla ítélete, most tehát hatan vannak az ügyészségi börtönben, a hol a kuria döntő ítéletét várják. *Csongvay Béla*, a kit négy évi fegyházbüntetéssel sújtott az ítéletábla, nagyon meg van törve és napokon keresztül alig lehet egy szavát is hallani. *Páska Simon*, a volt szolcsvai körjegyző buskomorságba esett s tudósítónk előtt úgy nyilatkozott, hogy mindegy már neki, bármit is hoz a kuriai ítélet, mert ő úgy sem fogja azt tulélni. A többiek belenyugodtak sorsukba és kénytelenségből megbarátkoztak új helyzetükkel is. Legérdekesebb közöttük mindenesetre *Pásztóhi Aladár*, a ki verseket ír s így vigasztalja rabságban levő társait. *Szigethi Péter* az ügyészség számára nyomdai és kőmetsző munkákat végez, míg *Fenyvesi Viktor* az irodában van alkalmazva, a hol pontosan elvégzi a reá bizott teendőket. *Nagy Ferenc* a kuria ítéletében bizik, miután az a véleménye, hogy ötét ártatlanul ítélték el. A kolozsvári ügyészségi börtön különben tele van mostan mindenféle bűnösökkel, úgy, hogy maholnap alig lesz kéna minden nap felmerülő bűnesetek szereplőit befogadni.

— **Munkások katasztrófája.** Megrendítő szerencsétlenség történt — mint nekünk írák — tegnap reggel *Almás*on. *Mezei Ignác* és *Fülöp* malomtulajdonosok gőzmalmában voltak alkalmazva *Toma Sándor* és *Szénási András*. *Toma* a gépházban volt alkalmazva mint gépfelügyelő. *Szénási* lement a gépházba *Tomához* beszélgetni. Beszélgetés közben *Toma* végezte dolgait és éppen az egyik hajtórudnál akart valamit olajozni, a mikor megfordult, miközben a nagy hajtórud elkapta a kabátja szárnyát és annál fogva az embert magával rántotta. *Szénási* észrevette a veszedelmet, utánakapott *Tomának*, de oly szerencsétlenül, hogy a gépszij őt is elkapta és egy szempillantás alatt levágta a kerekek közé, hol mind a két embert *darábokra szakgatta a gép*. A szerencsétlenséget észrevette ugyan a helyettes gépész, meg is állította a gépet, de már akkor a szétépett két munkásember testrészei cafatokban függtek a géprészekben. A megejtett vizsgálat szerint a szerencsétlenségnek a két szerencsétlenül járt munkás volt az okozója. Mind a kettő nős és

több gyermek atyja volt. A malomtulajdosok megígérték, hogy a két családot, míg a gyermekek megnőnek, támogatni fogják.

— **Mikor énekelték a Gotterhaltet legeléször?** Abból az alkalomból, hogy Rátkay László országgyűlési képviselő meginterpellálta a miniszterelnököt a Gotterhalte miatt, érdekes lesz fölemlíteni, hogy ezt az áldatlan nótát mikor énekelték Magyarországon legeléször. A miniszterelnök maga sem tudott megfelelni rá, hogy 1790-ben-e, vagy pedig 1797-ben? De megfelel erre egy Debrecenben megőrzött irás. Széll Farkas debreceni kir. táblai tanácselnök gazdag régiséggyűjteményében meg van a Gotterhalte-nak első nyomtatott példánya. — Azt hisszük, hogy manapság ebből nagyon kevés példány van. A négy strófás nótát 1797-ben nyomtatták Bécsben. Címe: *Gotterhalte Franz Kaiser*. A címlapra annak idejében — bizonyára az esemény emlékére — valaki németül a következő megjegyzést írta:

Ó felsége névnapjára, 1797-ben a nemzeti színház pénztáránál osztogatták. A dalt az előadás előtt, Haydn zenéjére énekelték.

— **Merénylét egy tanító ellen.** *Vojvodinc* község tanítója, *Milka János* ellen — mint tudósítónk távirja — merénylétet követtek el az este. A tanító ugyanis a szobájában ült, miközben az utcáról valaki az *ablakon keresztül rálőtt*. A fegyver csak söréttel volt megtöltve, mindazonáltal Milka veszélyesen megsebesült. A csendőrség a vakmerő merénylőt erélyesen nyomozza.

— **Hét gyermek a vonat kerekei alatt.** Münchenből távirják, hogy *Siegesdorf* állomáson a helyi érdekű vonat elüldött egy kis kocsit, a melyben hét apró gyermek volt. Egy gyermek rögtön meghalt, a többi pedig haldoklik. A szerencsétlenséget az okozta, hogy a sorompó nem volt lebecsájtva. A vizsgálatot megindították.

— **Szerencsétlenség a budapesti városházán.** Ma reggel a budapesti központi városházának a negyedik emeletéről lezuhant *Kreván János* kőműves, a ki az ott folyó javítási munkálatoknál dolgozott. A mentők életveszélyes állapotban vitték a Rókus-kórházba. A rendőrség megindította a vizsgálatot, hogy a szerencsétlenségért kit vonjon felelősségre.

— **A rabipar korlátozása.** Az igazságügyi minisztériumban elhatározott dolog a letartóztatottak ipari foglalkoztatásának megszüntetése. A reformokat fokozatosan akarják keresztülvinni. Először oly területre szorítják a fogságban levők munkakörét, mely nem sérti többé a hazai kisiparosok érdekeit, nevezetesen a letartóztatási intézetekben ezután csupán oly ipari cikkeket fognak készíteni, amilyeneknek előállításával Magyarországon ez idő szerint egyáltalában nem, vagy csak igen kevesen foglalkoznak. Ezzel egyidejűleg a foglyok nagyobb része földmívelési munkára szoríttatnék, mert a tapasztalat azt mutatja, hogy az elítéltek tulajdonképpen része úgy is a földmíveléssel foglalkozó néposztályokból kerül ki. Erre a célra a kormány földet vásárlását tervezi. A fejlődés ezen irányban végtére oda fogna vezetni, hogy az ipari munka egészen kiküszöböltesse s annak helyét a minden szempontból alkalmasabb mezőgazdasági munka foglalná el. Valóban ideje volna, hogy a sok halogató tervezgetés után legalább egy próba- vagy mintatelep állíttatnék fel.

— **Elfogott utonálló.** Szombaton estefelé *Versec* és *Vlajkovec* között az országuton ismeretlen tettes megtámadta *Tajcsik* Ikonja 20 éves cselédét s nemcsak hogy kirabolta, hanem meg is becstelenítette. A szerencsétlen leány jelentést tett az esetről a csendőrségnek, melynek még a tegnapi nap folyamán sikerült a tettest *Kosonics* János 19 éves paulisi nap-számos személyében elfognia. A temesvári kir. ügyészségnek adták át.

— **Párbaj kaszával.** Megrendítő eset történt a minap az *aracsi* réten; két elkeseredett szomszéd kaszával rontott egymásra s a szörnyű páros viaskodásnak mindketten áldozatává lettek. Az esetről a következő részleteket jelenti tudósítónk: *Lyukics Száva* és *Zsifkovics* Mladen aracsi lakosok, tőzsomszédok örökös ellenségeskedésben éltek egymással. Ez a két szomszéd a tavasszal kaszáló fűvet bérelt az aracsi réten s a véletlen úgy akarta, hogy bérelt földjük ismét egymás mellé kerüljön. *Lyukics Száva* a múlt héten kaszálni ment a rétre. *Zsifkovics* megtudta, hogy szomszédja ott van. Délután már ő is ott volt a fiával együtt, mint otthon említé, nehogy *Lyukics* elkaszálja az ő szénáját, *Zsifkovics* és fia, amint kiértek a rétre, hamarosan belekötöttek *Lyukics*ba, aki állítólag már az ő szénájukból is vágott. — Emiatt megindult a pörlekedés, amit tettlegesség követett. A két *Zsifkovics* kaszával rontott *Lyukics*ra, aki szintén kaszával védekezett, de oly szerencsétlenül, hogy kaszájának a hegye belevágódott a fiatal *Zsifkovics* karjába. Amint az öreg *Zsifkovics* ezt észrevette, két hatalmas csapást mért a kaszával *Lyukics* fejére, ki a sérülés következtében *rögtön meghalt*, a két gyilkos pedig elmenekült haza. Estefelé találta meg *Lyukics* holttestét néhány arra járó munkás. A csendőrség azonnal a két *Zsifkovics*ot vette gyanuba, de amire azokat kérdőre vonhatták volna, az öreg *Zsifkovics* a padláson *felakasztotta magát*.

— **Ujítás!** *Honisch L. István* cs. és kir. főher. udvari fényképész művészeti académiai tag műtermében Szabadság-tér 16., (Dománypalota.) Telefon 358. Minden vasár- és ünnepnapon eszközölt felvételekről 6 drb. vizit fénykép 4 korona, 6 drb. kabinet fénykép 10 korona. A kabinet kép lehet: menyasszonyi, családi vagy bármilyen csoport felvételtől is. Művészies és pontos kivitel szigorúan be lesz tartva. A n. é. közönség szives figyelmét felhívjuk ezen ujításra.

— **A napernyő.** Nem volt nagyobb vágya az asszonykának, mint egy szép világos napernyő. Mutatta is urának a kirakatban, hogy melyik. A napernyő csakugyan csinos portéka volt, fehér selyem, fekete csikokkal. Csak az volt a baj, hogy drága. Tizenkét korona. A mi egy kis hivatalnok feleségének nagy summa. Nem is kizozta vele az urát, inkább nekilatott a spórolásnak, a mihez úgy is volt tehetsége. Hatosonként gyűjtötte össze a konyhapénzecskejéből a nevezetes összeget. De végre is együtt volt a pénz s a menyecske boldogan vitte haza délelőtt a suhogó kincset. Az uracska-jának majd csak akkor mutatja meg, ha este sétálni mennek. Ez elsején történt és elsején történt az is, hogy férj-uramnak hazamenet a hivatalból eszébe jutott a felesége kívánsága. Nem is sokat gondolkodott.

— Eh, megér nekem a feleségem annyit, hogy egy hónapig ne szivarozzak a kedvéért.

A kirakatban már nem látta azt a bizonyos napernyőt, de megtalálta egy másik boltban és vitte haza olyan triumfussal, mint a leigázott királyt a diadalmas imperátor. A menyecske egy kicsit meghökent, de egy szót se szólt. Nem volt rá lelke, hogy elrontsa az ura örömét. Különben is eszébe jutott, hogy a kis sógornőjének, az ura hugának is régi vágya ilyen napernyő. A mikor tehát az ura a csókos ebéd után hivatalba ment, tüstént futott az anyósáékhoz az egyik napernyővel.

— Nézd Mariska, ezt neked vettem.

Hivatal után a férj is felnézett az anyjához. Természetes, hogy a huga sugárzó boldogsággal futott eléje a napernyővel:

— Nézd, mivel lepott meg a te drága, aranyos kis feleséged!

Most a férjen volt az elamulás sora. No lám! gondolta, én mindig azt hittem, magának kívánja. Hát ennek a kislánynak akarta! Micsoda szív! Oh én édes asszonykam, ez jutalmat érdemel. Legfőlebb

nem fogok két hónapig pikkolózni. Es ment egyenesen az esernyős boltba.

— Van-e még egy olyan napernyője, a melyet délelőtt vettem?

— Éppen egy van még.

— Megveszem ezt is.

Es meg is vette.

— **A nagyérdemű közönséget** tisztelettel értesítjük, hogy *Nádlér* Lajos női divat üzletében a szokásos leltározás kezdetét vevén, a leltározás egész tartama alatt, mint minden év ezen szakában, a tulterhelt raktár cikkei lehetőségig mérsékelt áron árusíttatnak. Különösen felhívjuk a közönség figyelmét szőnyeg, függöny és ágyszerű, valamint női és férfi divat nagy raktára.

— **T. üzletfeleink** szives tudomására hozzuk, hogy *Révész* Nándor könyv- és papírkereskedő urat (Szabadság-tér 20. szám. Telefon 265 sz.) képviselőséggel ruháztuk fel, ki elfogad minden a nyomdánkat, valamint az Aradi Közlöny kiadóhivatalát érdeklő megbízásokat.

Rablás egy községi pénztárnál.

(Nyolc éves gyermek mint bűntárs.)

— Az Aradi Közlöny távirati értesülése. —

Arad, június 18.

Nagy riadalom volt tegnap éjjel a szilágy megyei Szurdok községben, ahol az említett időben négy rovott multu ember a község házáat, illetve a községi pénztárt akarta kirabolni: *Jackó* Simon, *Jackó* Ádám, *Tukecs* Ferenc és *Botlik* Péter szurduki lakosok arra a nem könnöséges gondolatra jutottak, hogy jó volna a község házáat kirabolni, mivel tudták, hogy ebben a hónapban a legtöbb adóhátralékos kifizette az adóját és ennek folytán pénz van a község házáat. Különösen *Botlik* volt alaposan tájékozva a befolyt pénzekről, mert ennek a testvérbátyja községi pénztáros is volt s mint ilyenhez *Botlik* Péter gyakran bejárt a község házába s látta, hogy mennyi pénz folyik be. A sok pénz látása érlelte meg *Botlik*ban a rablás eszméjét, a ki társaknak csakhamar megnyerte a már említett három egyént is.

Tegnap éjjel akarták végrehajtani a rablást, de mert a község háza ablakai vasrácsokkal vannak fűdve, a kapu pedig zárva volt, úgy segítettek a dolgon, hogy a pénztárszoba ablakának üvegét betörték s a vasrácsra keresztül bedugták *Tukecs* Ferenc *nyolc éves kis fiát*, a ki ezután belülről felnyitotta a pénztárszoba ajtaját és az utcára nyíló kaput is. Mikor ez megtörtént, a rablók a kis fiut hazaküldték.

Utközben a gyermek találkozott az éjjeli őrral, aki kivallatta a gyermeket, hogy hol járt. A mint az éjjeli őr megtudta, hogy mi történik, felzörgetett néhány embert, a kik *fegyverrel körülállták a község házáat*; néhányan pedig behatoltak az udvarba és *meglepték a betörőket*, kik a vas pénztári szekrény feltörésével foglalkoztak. A betörők, a mint észrevették a veszedelmet, menekülni iparkodtak, de alig hogy az utcára értek, puskalövésekkel fogadták a kint állók s *Jackó* Ádámnak a mellén, *Botlik* Péternek pedig a nyakán furódott keresztül a golyó. Mire orvosi segély érkezett, *mind a kettő meghalt*.

A másik két betörő szintén megsérült, de csak könnyebb sérülést szenvedtek. A pénztárból nem sikerült semmit elvinni, mert a feltöréssel még nem tudtak elkészülni.

A kis *Tukecs* gyereket, ki árulója lett a bandának, az előjáróság vette gondjai alá, mert az anyja agyon akarta ütni.

EGYESÜLETI ELET.

(*) **Postások kongressusa.** A m. kir. postamesterek és kiadók országos egyesülete ma délelőtt tartotta meg közgyűlését Budapesten. *Horváth* János elnök megnyitó beszédeben utalt

arra, hogy az egyesület újjászervezése óta ma tartja első közgyűlését, a melyen örömmel konstatalhatja a gyors és reményen felüli felvirágzást. Szalay Ottó titkár tetjesztette elő ezután jelentését, mely szerint az egyesület a lefolyt évben 500 új taggal szaporodott. A szaporodás a legnagyobb mérvű Horváth Szlavon országban. Sikeresen járt közbe az egyesület a csekélyebb javadalmazásu postamester fizetésének felemelése érdekében s más oly dolgokban, a hol a postamesteri kar érdekeiről volt szó. Az egyesületnek ez időszerint közel 1400 tagja van. Vagyoni állapota teljesen kielégítő, ennek alapján a közgyűlés a számadásokra nézve a felmentvényt megadta. A továbbiak folyamán a közgyűlés több a postamesteri kart érintő ügyet tárgyalta. Elhatározták, hogy felterjesztést intézzenek a kereskedelmi miniszterhez a postatávirda kiadók kiképzésére vonatkozólag, úgy szerinte kéri a fizetési kulcsnak külföldi minta szerint való megváltoztatását s kisebb forgalmu helyeken postamesterségek helyett postaügynökségek felállítását. A választásokat megejtve, elnökké egyhangulag újból Horváth Jánost, al-elnökké Konrád Imrét, titkárrá Szalay Ottót, pénztárossá Hetényi Ferencet választották meg. Megválasztottak ezenkívül 8 rendes, 4 póttagot.

TANÜGY.

(—) Kérvény a tótvárad iskolai államosításáért. Tótvárad község képviselőtestületének 28 tagja június 17-én kérvényt adott be a válás-és közoktatásügyi miniszterhez, hogy a községi iskolát alakítsa át államivá. Tótvárad község kérvényét mi is csak helyeselhetjük, mert tekintve, hogy Tótvárad községét románok lakják, ott egy állami iskola igen szép kulturális és nemzeti érdeket képviselne. Érdekes, hogy a kérvényezőik túlnyomó része román nevű ember.

TÖRVENYKEZÉS.

§ Az esküdtszéki tárgyalások. Két napi szünet után csütörtökön reggel ül össze újra az aradi törvényszék esküdtbirósága, hogy folytassa a nyári ülészek tárgyalásait. Csütörtökön egy még a múlt ülészekről elmaradt bűnügyet vesznek elő, Kórműves István és társai bűnügyét, kik a múlt év október 6-án éjjel Gyóron elkövetett gyilkossággal vannak vádolva. A februári esküdtszéki-tárgyalásokra beidézték öt vádlott közül egy nem jelent meg s ezért kellett az ügyet a nyári ciklusra halasztani.

NAPIREND.

Június 19. Szerda. Róm. kath. naptár: Gyárfás. — Protestáns naptár: Gyárfás. — Görög-keleti naptár (Június 6.): Hiláron. — A nap kél 3 óra 47 perckor, nyugszik 7 óra 43 perckor. — A hold kél 7 óra 6 perckor, nyugszik 9 óra 36 perckor.

Időjárás. Légnymás reggel 7 órakor 760.0 milliméter, délután 2 órakor 759.0 milliméter. — Hőmérséklet reggel 9 órakor C° + 13.2, délután 2 órakor C° + 20.1. — Szél iránya és ereje reggel 7 órakor N. 3, délután 2 órakor DN. 4. — Felhőzet reggel 7 órakor félderült, délután 2 órakor félderült. — Csapadék az utóbbi 24 órában 0 milliméter.

Időjárás. A központi meteorológiai intézetnek Aradra küldött táviratát szerint a mai napra a következő időjárás várható: Helyenként csapadék, hűvös.

Szabadságszolgálat emléktárgyak országos múzeuma (színház-épület 1-ső emelet.) Nyitva van mindennap délelőtt 8 órától délután 6 óráig. Belépti-díj: Hétköznapokon 40 fillér, vasárnap 20 fillér.

Kölosey-könyvtár. Nyitva van vasár- és ünnepnapokat kivéve, mindennap 11 1/2—12 1/2 óráig. Helyiség: Breklye-muzeum helyisége mellett ülésterem.

Június 22. Csanádvarmegye gazdaközségeinek táncmulatása Mezőhegyesen (Kaszinó.)

Június 23. Az Aradi Nemzeti Szövetség közgyűlése. — Az aradi vas- és fémmunkások szakegyletének júniálisa (Csálai erdő.) — Az arad-hegyvidéki turista-egyesület közgyűlése délelőtt 10 órakor (Aradi és csanádi egyesült vasutak gyűlésterme.) — Az aradi iparosifjak önképző-egyletének műkedvelői előadással egybekötött táncvígalmá (Arena-épület.) — A kisjenői izraelita népiskola növendékeinek júniálisa (Háda erdő.)

Június 24. Országos polgármester-kongresszus Aradon.

Június 29. Az öreg munkaképtelen elaggott iparosokat segélyező Rudolf-asztaltársaság júniálisa (Csálai erdő.)

Június 30. Az aradi közműves segéd munkások önképző szakegyletének júniálisa (Csálai erdő.)

Július 1. Az aradi királyi főgymnasium VIII. osztályát végzett ifjúságának tanvígalmá (Városliget.)

Július 7. Az aradi könyvnyomdászok szakegyletének júniálisa (Csálai erdő.)

Július 15. A magyarországi Minorita-káptalan nagygyűlése.

A nyaraló és fürdőző közönség

szíves figyelmébe ajánlom

40,000 kötetes

kölcsönkönyvtáramat,

Aradon, Átél Péter-utca 1. szám, (az udvarban)

Telefon-szám: 407.

melyben minden újdonság megjelenés után azonnal több példányban kapható.

Vidéki bérlok is a legfigyelmesebb kiszolgálásban részesülnek és könnyen kezelhető, lakattal ellátott ládikában, tetszés szerinti mennyiségben kaphatják a legújabb és legérdekesebb műveket.

A könyvek ujak és tiszták.

Magyar, német, francia és angol irodalom.

Kölcsön díj közönséges havi bérletre 1 korona 20 fillér, vagy kötetenként fizetve 8 fillér.

Az összes jegyzékek ingyen.

Ajánlom továbbá a szünidőre magyar, német és francia nyelvű

ifjusági kölcsönkönyvtáramat,

melyet újabban több száz kiváló ifjusági irattal bővítettem.

A kölcsön díj a tanuló ifjuságnak 1 óra 1 kor., vagy kötetenként 6 fillér.

Kiváló tisztelettel: 703

KERPEL IZSÓ

könyv- és papirkereskedése

Aradon, Andrássy-tér 20-ik szám. (Arena-épület.)

Ugyan e cég Andrássy-tér 20. szám alatti könyvkereskedésének antiquar-osztályában rendkívül előnyös alkalmi vételek eszközölhetők könyvek és hangjegyekben.

Ifjusági iratok, ajándék-könyvek, regények, disz munkák, szakkönyvek stb. meglepő olcsó áron kaphatók.

Egész könyvtárak vétele és igen jutányosan való berendezése.

Confetti csomagja 6 fillér.

KOZGAZDASÁG ES KÖZLEKEDES.

Uj-aradi heti gabnavásár.

— Az Aradi Közlöny tudósítójától. —

Uj-Arad, június 18.

Ha egy zivatar után a napot tisztán láthatjuk, reményünk újra csak az, hogy most már meleg száraz napok következnek.

A vasárnapi zivatar nem adott annyi esőt, mint inkább a nagy szél lefektette a buzakalászokat, melyek így az érest nehezebben érik el és minőségükben is csökkennek. Azóta hűvös a lég, de az égbolt tisztább s most talán igazán száraz meleg időt fogunk kapni.

Az ország sok részéről, valamint külföldről is jó hírek érkeznek. Kedvezőbb időjárást jelezve, az árak valamivel csökkentek és az üzlet iránya is lanyhult. 800 métermázsa buza és 500 métermázsa tengeri napi áron kelt el.

Mai árak: Az árak 50 kilogramm súlyegységet véve alapszámításnak, korona értékben:

I-ső minőségű buza 7.20—7.30.

Közép minőségű buza 7—7.10.

Tengeri 4.65—4.70.

Rozs névleges jegyzés 6.30—6.40.

Arpa névleges jegyzés 5.70—5.80.

Zab névleges jegyzés 6.40—6.50.

Az irányzat lanyha.

— Bécsi sertésvásár. (Telefon-jelentés) Feihajtás 12314 darab. Ebből 3184 nehéz bakonyi, 3748 könnyű bakonyi és 5382 malac. Fizettek nehéz bakonyiért 73—75 koronát, könnyű bakonyiért 64—72 koronát, malac 62—82 korona száz kilogrammonként. Szalonna 42—42.50 korona, disznósír 47.50—48 korona ötven kilogrammonként.

— Az aradi közti vaspálya és téglagyár részvénytársaság forgalmi kimutatása 1901. június 1-től 15-ig. Személyszállítás 1901. június 1-től 15-ig 22934 személy, bevétel 4273 korona 40 fillér, 1900. június 1-től 15-ig 26948 személy, bevétel 4994 korona 60 fillér, 1901. január 1-től június 15-ig 201484 személy, bevétel 39104 korona 50 fillér, 1900. január 1-től június 15-ig 214051 személy, bevétel 41697 korona 40 fillér. Teherszállítás 1901. június 1-től 15-ig 1134170 klg., bevétel 1249 korona 70 fillér, 1900. május 1-től 15-ig 910480 klg., bevétel 1012 korona 58 fillér, 1901. január 1-től június 15-ig 15388330 klg., bevétel 15565 korona 84 fillér, 1900. január 1-től június 15-ig 11752390 klg., bevétel 12644 korona 08 fillér.

Budapesti áru- és értéktőzsde.

— Az Aradi Közlöny távirati tudósítása. —

Budapest, június 18.

Déltőzsde. A buzakinál kielégítő, a vételkedv kedvtelen. Lanyha irányzat mellett néhány ezer métermázsa került forgalomba, 5 fillérrel olcsóbb áron. A többi gabonaneműek forgalom nélkül. Időjárás borus.

Zárul 12 órakor:

Buza júniusra	7.99—8.—
Buza októberre	6.82—6.83
Rozs októberre	6.26—6.27
Tengeri júniusra	5.42—5.43
Tengeri júliusra	13.15—13.25

Zárul 5 órakor:

Buza júniusra	8.05—8.06
Buza októberre	8.02—8.03
Rozs októberre	6.85—6.86
Zab októberre	6.22—6.23
Tengeri júniusra	5.44—5.45
Tengeri júliusra	13.15—13.25

Zárul 5 órakor: korona

Oszták hitelrészvény	664.25
Magyar hitelrészvény	668.50
Leszámitolóbank részvény	426.—
Rima-Murányi vasmű részvény	478.50
Oszták-magyar Államvasuti részvény	663.—
Közti vasut	598.—
Városi villamos vasut részvény	298.50

S z e s z ű l e t.

— Június 18. —

Mai jegyzéseink: Készárú nagyban nyers szesz 115 korona, kicsinyben 117 korona; finomított szesz nagyban 118 korona, kicsinyben 120 korona hordó nélkül, per 100 liter 0/0, beleértve 70 korona fogyasztási adót. Száritott moslák: 12.80—13.— korona mmásanként.

Budapest-kőbányai sertéskereskedelem.

— Június 18. —

Magyar elsőrendű: Öreg nehéz páronként 400 kilogramm felüli sulyban 76—78 fillérig. Öreg közép páronként 300—400 kilogramm sulyban — fillérig. Fiatal nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban 82—84 fillérig. Fiatal közép páronként 251—320 kilogramm sulyban 83—85 fillérig. Fiatal könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban 84—86 fillérig.

Magyar szedett: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 240—280 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Romániai: Nehéz páronként 320 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Közép páronként 250—320 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 250 kilogramm terjedő sulyban — fillérig. Romániai eredeti (Stachl) Nehéz páronként 240 kilogramm felüli sulyban — fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban — fillérig.

Szerbiai: Nehéz páronként 280 kilogramm felüli sulyban 80—82 fillérig. Közép páronként 240—260 kilogramm sulyban 78—80 fillérig. Könnyű páronként 240 kilogramm terjedő sulyban 80—82 fillérig.

Megjegyzés. A fent jegyzett árak suly szerint és pedig a szokászerű levonások mellett, egy kilogramm sulyra fillérekben értendők. Szokászerűleg a hizott sertések teljes (brutto) sulyából az éltre páronként 45 kilogramm vonandó le. A sertések vételárából a vevő javára 4/0 vonandó le. A sertések osztályozásánál azok teljes (elő) sulya vétetik irányadónak.

Sertéslétszám Június 15. napján volt készlet 53,764 darab, Június 16. napján felhajtott 918 darab, Június 16. napján elszállított 1151 darab, Június 17. napján maradt készletben 53,531 darab. Üzlet: Csöndes.

Hivatalos árfolyamok

a budapesti áru- és értéktőzsdén.

Budapest, június 18.

Magyar aranyárjádék 40/0	118.20
Magyar koronajárjádék 40/0	92.75
Magyar arany 41/20/0	120.75
Magyar ezüst 41/20/0	100.—
Magyar keleti vasút	119.—
Magyar földterhermentesítési kötvény	92.30
Magyar italmegváltási kötvény	100.—
Horvát-szlavon földterhermentesítési kötvény	93.30
Magyar nyereménysorsjegy kölcsön	173.50
Tiszaszabályozási és szegedi kölcsön	144.50
Osztrák papíráradék	98.25
Osztrák járadék ezüst	98.—
Osztrák járadék arany	117.60
Koronajárjádék	95.50
1860-iki államsorsjegyek	140.—
Osztrák magyar bankrészvény	1670.—
Magyar hitelbank részvény	667.50
Osztrák hitelbank részvény	662.75
Osztrák-magyar államvasút	663.—
20 frankos arany (Napoleonador)	19.05
Német birodalmi márka	117.50
London	239.85
Páris	95.15

CSARNOK.

Szerelmi vallomás.

Irta: Zsigory E. H.

Fordította: Ritt Gyula.

(Folytatás.)

A két férfi fölnevetett. — A tanácsosné azonban zavartalanul beszélt tovább. Akkor gyermek volt, — fogja ön mondani. De ő még most is olyan. A kávé — kotyvaléknak, a társaságot, estélyeket — hosszadalmas és unalmas etetésnek nevezi. Minden fiatal leány szeret táncolni, ő nem. Egyszer volt egy bálban s akkor is azt mondta, hogy soha többet nem megy el, mert nem szereti, ha a férfiak őt átkarolják. No mit szól hozzá? A multkor meg azt mondta, hogy egy leánynak annyit kell tanulni, hogy ha szükségbe jut ön magát tudja fenntartani és ne kelljen másokra szorulnia, mert a földön nincs olyan munka, a mi az emberre szégyent hozna. Csak az szégyen egy asszonyra, ha örökösen henyel és a regényeket olvassa. — Hát nem ferde nézetek ezek?

— De nagyságos asszonyom . . .

— Tudom mit akar mondani kedves doktor ur, — szakította félbe a tanácsosné, — és épp azért a magam és bátyám nevében fogom kérni . . .

— Ön nem, nekem semmi közöm hozzá. Csak főzd meg a káposztádat, — vont a ki magát az ezredes.

A tanácsosnét nem lehetett megzavarni, folytatta tovább mondatát.

— . . . fogom kérni, hogy Irmát vegye megfigyelés alá. Megrongált idegeim gyógyításának ürügye alatt mindennap szívesen fogadjuk látogatását. Teljesen nyugodtan fogom őt önre bízni, kedves doktor ur; tudom, hogy segíteni fog rajtunk:

Eddig jutottak a tárgyalással, a midőn az ajtó hirtelen kinyílt és kipirult arccal és sugárzó szemekkel Irma rontott be a szobába.

— Hurrah! — kiáltott ujongva, de zavardottan és szégyenkezve állott meg, a mint a hirtelen fölugró és feléje tartó orvost megpillantotta.

— Nos, miért ujong úgy Irma kisasszony, nem juttatna nekünk is egy keveset örömeiből? — kérdezte szeretetreméltóan az orvos, — mialatt szívélyesen köszöntötte.

— Miért ne, — kiáltott vidáman, — hisz a doktorok ugyanis a gyóntatóatyák szerepét játsszák.

Ezután gunyoros mosolylyal fordult nagybátyja felé.

— Kedves Pista bácsi, reggel ugy-e arra kértelek, hogy tégy nekem szerelmi vallomást. (az előbbieket egy jelentős pillantást váltottak, ezt azonban Irma nem vette észre.) Te azonban rám kiáltottál és nekem máshoz kellett fordulnom. És tudod-e kihez? A te legjobb barátodhoz, a ki szívesen tett eleget kéresemnek és nemsokára maga el fog jönni. Ugy bizony! — és szavai után pajkos arcfintorításokban részeltette nagybátyját és kifutott a szobából.

A visszamaradottak szóltanul tekintettek utána. A tanácsosné jutott előbb szóhoz.

— Most maga is látta őt, kedves doktor ur, elismerheti végre, hogy szükségünk van önre.

Az orvos ép válaszolni akart, a midőn megkopogtatták az ajtót és az ezredes dörgedelmes „szabad“-jára, legjobb barátja, az öreg Törösváry őrnagy lépett be derült arccal, kezében egy papirtekercsrel.

— Udv mindnyájatoknak! — kiáltott fel nevetve. — Itt úgy látszik konziliumot tartanak, nem zavarom tán önöket? A thómát persze nagyságos asszonyom makrancos idegei képezik. És itt az orvos ur, persze, hogy meggyógyítja azokat. Nini öregem, miért vágsz te olyan kétségbeesett arcot? Hisz nekünk megvannak az idegeink.

Igy beszélt az öreg őrnagy, mialatt szeméit kutatva körüljártatta a szobában.

— No, hol bujkál a kis Irma, most épp miatta jöttem hozzátok.

— Tudom, hisz te szerelmi vallomást tettél neki! — szólt közbe mérgesen az ezredes.

— Uh igen, hogyné, szívesen tettem azt, annak a csintalan fruskának, — nevetett az őrnagy.

— Hogyan, te még nevetni is tudsz fellette, ez talány előttem. Nem gondoltad meg, hogy Irma legalább is 30 évvel fiatalabb nálad. És én félek, félek . . .

— Szegény barátom, — törte meg az ezredes gunyoros szavait a tanácsosné és kezét az őrnagy vállára tette — bármily nehezre is esik, meg kell vallanom önnek, hogy Irma egy fix ideában szenved. Reggel óta egy szerelmi vallomást akar hallani és ön már a harmadik kibez ma fordult.

— Mindent tudok nagyságos asszonyom, Irma az egészet elmesélte nekem. Pista már rá is förmedt kegyetlenül és azután Zsuzsihoz fordult, ki nem tudta a kérelmét teljesíteni.

S mivel Irmának föltétlenül szüksége volt egy szerelmi vallomásra, hát hozzám fordult, a mit én meg is tettem neki a legnagyobb örömmel.

Az őrnagy előkelően végig pödörte fehér bajuszát és szeméi fiatalos tűzben ragyogtak.

— Igaz, hogy vén gyerek vagyok már de valamikor friss és fess sorhajó hadnagy voltam, a mikor számtalan szerelmi vallomást és hozzá ellenállhatlan szerelmi vallomást tettem. Remélem, hogy Irma ma is meg volt elégedve velem.

— Szégyeld magad öreg, én téged jó barátomnak tartottalak eddig — szólt fölindulva az ezredes.

— Irma beteg, kedves őrnagy, beteg. — fuvolázott vissza a tanácsosné.

— Azt hiszem, hogy a nagyságos asszonynak igaza van, — hangzott bele az orvos csengő szava.

Az őrnagy hol az egyikre, hol a másikra tekintett. Megvagytok bomolva, vagy berugtatok, — gondolta magában. — De a mikor az ezredesre nézett a ki könyes szemekkel hozzá lépett és így szólt: „Kedves barátom miért tetted ezt, most tán egészen esztét veszt az a szegény leány“, kijött türelméből az öreg ur.

— Az ördögbe is. Pista, mit jelent ez? Egy szót sem értek az egész dologból.

— Légy nyugodt öregem, Irmának ez csak rögeszméje, és én remélem, hogy ő gyógyítható lesz. Nemde kedves doktor ur? — mormolta az ezredes.

— Irma, Irmácska! — kiáltott az őrnagy oly erős hangon, hogy a tanácsosné mind a két fülét betartotta.

Nyomban a hívásra Irma vidám arccal lépett be a szobába.

(Vége következik.)

IDEGENEK ARADON.

— Junius 18. —

Fehér Kereszt szálloda. Péterfy Lajos min. tan. Budapest — Ormai Mór utazó Budapest. — Kalmár Dezső utazó Budapest. — Ernst Fülöp utazó Bécs. — Ostermeyer Károly utazó Badenbach. — Krausz Gyula utazó Budapest. — Mayer Jakab magánzó Csernovitz. — Dévai Nándor utazó Budapest.

— Darvas Béla hivatalnok Fehértemplom. — Kepf Emanuel utazó Budapest. — Ritook Zsigmond kir. ítélőtáblai elnök Nagyvárad. — Müller Miksa utazó Budapest.

Központi Szálloda. Reccol József birtokos Hát-szeg. — Kanitzer Geza vállalkozó Budapest. — Neuman Arnold kereskedő N.-Tapolcsány. — Alt Emil kereskedő Bécs. — Unthan C. Herman művész Prága. — Mandel Ferenc utazó Budapest. — Kolban József utazó Budapest. — Vecsei Márton utazó Budapest. — Korda József utazó Bécs. — Mehner Gusztáv utazó Bécs. — Biach Mór utazó Bécs.

Vass Szálloda. Telegdi Sándor utazó Budapest. — Kabdebo Sándor birtokos Temesvár. — Fischer József utazó Budapest. — Balog Ignátz utazó Budapest. — Radó Lipót kereskedő Lippa. — Deutsch Henrik utazó Budapest. — Corodini Kornél építész Budapest. — Fekete József kereskedő Temesvár. — Roth Lajos utazó Budapest. — Maler György birtokos Elek. — Marosi Béla utazó Zombor. — Klein Herman utazó Bécs. — Baldi I. utazó Budapest. — Lutzer Zsigmond utazó Bécs. — Ehrenfeld Soma magánzó Lippa. — Vas Samuel utazó Budapest.

Vasuti közlekedés.

(Érvényes 1901. évi május hó 1-től.)

ARADROL		ARADRA	
Budapest felé indul:		Budapest felől érkezik:	
Nagyváradra reggel	5.10	Személyvonat reggel	6.05
Gyorsvonat reggel	8.18	Személysz. tv. reggel	9.10
Személyvonat d. e.	11.20	Gyorsvonat délelőtt	11.51
Személysz. tv. d. u.	3.56	Személyvonat d. u.	3.55
Gyorsvonat délután	4.21	Gyorsvonat este	7.11
Személyvonat este	9.35	Szm. Szolnokról este	8.50
Erdély felé:		Erdély felől:	
Személyvonat reggel	6.35	Soborsói ról reg. el	6.59
Gyorsvonat délután	12.11	Személyvonat d. e.	10.50
Soborsinig délután	2.04	Radnáról délután	2.36
Személyvonat d. u.	4.30	Gyorsvonat délután	4.06
Radnág este	6.35	Személyvonat este	8.57
Gyorsvonat este	7.18	Gyorsvonat délelőtt	9.08
Temesvár felé:		Temesvár felől:	
Személyvonat reggel	6.20	Vegyesvonat d. e.	10.43
Személyvonat d. e.	11.56	Személyvonat d. u.	3.44
Vegyesvonat délután	5.—	Személyvonat éjjel	10.55
Szeged felé:		Szeged felől:	
Vegyesvonat reggel	7.12	Személyvonat reggel	8.38
Személyvonat d. u.	4.09	Vegyesvonat este	7.06
Brád felé:		Brád felől:	
Személyvonat reggel	6.25	Borossebesről szv. r.	8.03
Vegyesvonat d. u.	12.06	Vegyesvonat d. e.	11.—
Borossebesig szv. du.	5.20	Személyvonat este	6.56

Aradi nyári szinkör.

Szerdán, 1901. évi június hó 19-én.

A virágfakadás.

Vigjáték 1 felvonásban. Irta: Murai Károly.

SZEMÉLYEK:

Kovács Péter Bács Károly. Nelli . . . . Tomcsányi R. Márta, neje . Bácsné. Laci . . . . Szőke S.

EZT KÖVETI:

UNTHAN C. H.

kéznélküli művész szenzációs mutatványai.

V E G Ü L:

A törpék előadása.

Kezdete 8 órakor.

NYILTTÉR.*

Az Aradi Közlöny nyomdájában

2 szedő és 1 könyvkötő fiu

tanulóul

heti fizetés mellett felvétetik.

M. kir. államv. üzletvezetőség Aradon.

16810—1901. II. szám.

Pályázati hirdetés.

A magy. kir. államvasutak piski-petrozsényi vonalán levő Bajcsd állomáson egy földszintes al-tiszti laképület, gazdasági udvar, kut, szemét verem és sütőkemen-cze, a puji állomáson két viztar-tányu szabványos vízállomási épü-let, két toldalék épület vízállomási kut és csatornák, a petrozsényi állomáson egy emeletes kezelési és laktanya épület és egy eme-letes váltóállító torony, Petrozsény állomás mellett pedig egy földszin-tes egyszerű őrház, melléképület őrházi kut és sütő kemence épí-tési munkáinak előállítására ezen-nel nyilvános versenytárgyalás hir-dettetik, melyre a jogérvényesen kiállított ajánlatok 1901. évi június 27-ének déli 12 órájáig a m. kir. államvasutak aradi üzletvezetősé-gének titkárságánál nyújtandók be.

Később beérkező ajánlatok nem fognak figyelembe vétetni.

Az ajánlatok között a szabad választás jogát, tekintet nélkül a pályázás mérvére és az árakra az üzletvezetőség magának tartja fenn.

A lepecsételt ajánlatok boríté-kai a következő felirattal látan-dók el:

„Ajánlat a magy. kir. állam-vasutak piski-petrozsényi vonalá-nak egyes állomásain szükséges magas építmények előállítására.“

A létesítendő épületek tervei a m. kir. államvasutak aradi üz-letvezetősége építési és pályafen-tartása osztályában a hivatalos órák alatt megtekinthetők s a verseny feltétel, szerződési tervezet, aján-lati minta és az árjegyzékek min-tái ugyanott 5 korona áron meg-szereszhettek.

Aradon, 1901. június hó 13-án.
Az üzletvezetőség.

7507—1901. kb.

Hirdetés.

Weitzer János gép-, waggonyár és vasöntőde részvény-társaság 1901. évi április 30-ikán tartott rendes évi közgyű-léséről felvett jegyzőkönyv alapján az aradi kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíróság a 11250 drb 400 korona névértékű részvényből álló 4.500.000 korona alaptőkének a részvény-társaság birtokában levő 1027 drb 410.800 korona névértékű részvény megsemmisítése és a többi 10223 drb. részvény név-értékének 25%-kal leendő leszállítása által 3,066.900 koronára leendő leszállításához tekintettel arra, hogy a bemutatott mér-leg adatai szerint a társaság tartozásai a társaság vagyóná-ban teljes fedezetet találnak s hogy a társaság kisebbitett alaptőkéjével is eleget tehet, minden tartozásának, az 1875. XXXVII. t.-cz. 209. §-a alapján az engedélyt megadta.

A társaság hitelezői ezen határozatról azzal értesítettnek, hogy a mennyiben azt sérelmesnek találják, szabadságukban áll az ellen a közzétételtől számítandó 8 nap alatt a kereske-delmi eljárás 37. §-a értelmében felfolyamodással vagy előter-jesztéssel vagy kapcsolatosan mindkettővel élni.

Kelt Aradon, a kir. törvényszék, mint kereskedelmi bíró-ságnak 1901. évi május hó 30-ik napján.

(P. H.)

Dr. Schartner, s. k.

tszéki bíró.

846

7825—1901.

Hirdetés.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteiéről szóló 1891. évi XIII. t.-cz. 3. §-a alapján kereskedelmi miniszter őnméltósága a követke-zőket rendelte el:

„Robbanékony áruknak a szál-títási eszközökből való kirakása és hazaszállítása vásárnapokon, va-lamint Szent-István napján, egész napon át végezhető.“

„A kézi zálogüzletekben a zá-logtárgyak bezálogosítása és kivál-tása vásárnapokon déli 12 óráig végezhető.“

Jelen rendelet a kihirdetés nap-ján életbe lép.

Arad, 1901. június hó 10-én.

Sarlot,
főkapitány.

Magyar kir. államvasutak igazgatósága.

80356—22642. F IV. sz.

Hirdetés.

Ezennel közhírré tétetik, hogy a vasuti kocsikban és az állomási helyiségekben elhagyott tárgyak, u. m. bőröndök, táskák, kalapok, ruha- és fehérműek, botok, nap-ernyők és esernyők stb. az alább felsorolt állomásokon árverés alkal-mával azonnali készpénz fizetés mellett el fognak adni:

állomáson f. évi június hó
Miskolcz 20-án d. e. 9 óra
Bpest ny. p. u. 27-én d. u. 3 óra

Budapest, 1901. évi május hó 21-én.

Az igazgatóság.

T. Cz.

Csupán egy kísérlet és meggyő-ződik, hogy nyomtatványokban szebbet, jobbat és olcsóbbat már nem lehet kívánni . . . . .

Aradi nyomda részvény-társaság könyvnyomdája
(Csanádi-palota) . . . . .

- Báli meghívók, hangulatkeltő színekben . . . . .
- Körlevelek, litografikus szépségben . . . . .
- Árjegyzékek, pontos áttekintéssel . . . . .
- Számlák, praktikus rendszer szerint . . . . .
- Esküvői jelentések, meglepő választékban . . . . .
- Névjegyek, divatosak és secessióssak . . . . .
- Plakátok, az új század reklamjának megfelelően
- Ügyvédi nyomtatványok mindig készletben . . . . .

Pontosság . . . . .
Olcsó árak . . . . .
Diszkrét izlés . . . . .

Hirdetés.

A „rom.-pécskai takarékos és segély-szövetkezet“ ezennel köz-hírré teszi, hogy 1901. december 31-én feloszlik, minél-fogva a kereskedelmi törvény értelmében felhívjuk hitelezőinket, illetve mindazokat, kik szövetkezetünk ellen bármely igényt támaszthatnak, hogy követeléseiket jelen hirdetés és felhívás harmadszori közzétételétől számítandó hat hó alatt ellenünk érvényesítsék.

Rom.-Pécska, 1901. június hó 17-én.

„Rom.-Pécskai takarékos és segély-szövetkezet felszámolás alatt“:

Ardelean János, s. k. Dr. Barbu, s. k.

Aranyéremmel jutalmazva a párisi 1900. évi világkiállításon.

Kapható: minden — hirdetőanyagunk utján felismerhető — üzletben.

10, 16 és 30 filléres dobozokban.

Hidegvizgyógyfürdő

ARADON, Zrinyi-utca 5. szám.

Alapított 1892-ben.

Van szerencsém a n. é. közönség szives tudomására hozni, hogy kényelmesen berendezett

fürdőm reggeli 5 órától esteli 8 óráig

a n. é. közönség rendelkezésére áll.

A hidegvizgyógy mód minden neme (Kneipp-féle is) az orvosi rendelet szigorú betartásával nálam eszközölhető.

Külön berendezett, kitűnő hatású

oroszgőzfürdő

Ezenkívül meleg kádfürdőkkel is rendelkezem.

A n. é. közönség szives támogatását kérve, maradtam

763

kiváló tisztelettel

Posch Károly.

Nyári ujdonságok.

Már most mérsékelt áron kaphatók az alant jegyzett cikkek:

Szerb vászon fehér szines csikkal	mtr. 16 kr.
Sjour csalán vászon, finom izlésű minták	mtr. 20 kr.
Sima csalán battist	mtr. 18 kr.
50 uj minta czérna zeffir	mtr. 35 kr.
Finom battistok	mtr. 30 és 40 kr.
Delainek uj minták	mtr. 55 krtól.

Nagy választék

Pompadour selyem battistokban.

Mosó pongis.

Angol és mosó selyem vásznak.

Fürdő costumök.

Frottir köpeny és fürdő-sapkák.

Blousok.

Menyasszonyi kelengyék.

Férfi fehérműek.

ROSENBLÜH H. és TÁRSA

ARAD,

Szabadság-tér és Forray-utca sarkán.

Huzás már kedden,

1901 Junius 25-én.

**Concordia sorsjegyek
á 1 korona.**

Főnyeremény

30.000 korona értékű.

Ajánlja:

Az Aradi ipar- és népbank és
Wallfisch Ármin

A R A D O N.